

**Revisiun parziala da la
lescha per promover la tgira da
persunas malsaunas
(midada da la finanziaziun dals
ospitals)**

Rapport explicativ

October 2010

I.	Situaziun da partenza.....	4
1.	Midada dal dretg federal davart l'assicuranza da malsauns.....	4
2.	Survista da las directivas da la confederaziun concernent la planisaziun dals ospitals.....	4
3.	Survista da las directivas da la confederaziun concernent la finanziaziun dals ospitals.....	5
3.1	Midada da la LAMal dals 21 da december 2007.....	5
3.2	Midada dals 22 d'october 2008 da l'ordinaziun davart la calculaziun dals custs e la registraziun da las prestaziuns tras ils ospitals, tras las chasas da parturir e tras las chasas da tgira en l'assicuranza da malsauns (OCPre)	8
4.	Structuras da tariffas ch'èn unitaras en l'entira Svizra	10
4.1	Directivas da la confederaziun	10
4.2	Sistem tariffar per prestaziuns d'ospital staziunaras acutsomaticas.....	11
4.3	Sistem tariffar per rehabilitaziun staziunara, per psichiatria staziunara e per prestaziuns staziunaras en chasas da parturir	11
5.	Incumbensa Pfäffli concernent l'introducziun d'in artitgel d'innovaziun per ils ospitals acuts en la lescha chantunala per promover la tgira da personas malsaunas (LTM)	12
6.	Svilup d'in model per la conferenza svizra da las directuras e dals directurs chantunals da sanadad (CDS) per controllar la rentabilitad d'in ospital	13
II.	Sistem chantunal actual per finanziair ils ospitals	14
1.	Ospitals somatics e clinics somatics en il Grischun	14
1.1	Contribuziuns da gestiun.....	14
1.2	Contribuziuns d'investiziun.....	16
1.3	Clinicas privatas e chasa da parturir	16
2.	Servetschs psichiatric dal Grischun (SPGR).....	17
3.	Psichiatria d'uffants e da juvenils dal Grischun (PUG dal Grischun)	17
4.	Ospitals extrachantunals e clinics extrachantunals.....	17
III.	Realisaziun da las directivas federalas davart la finanziaziun dals ospitals	19
1.	Contribuziuns dal maun public als furniturs da prestaziuns	19
1.1	Ospitals e chasas da parturir	19
1.2	Ospitals publics	19
2.	Repartiziun da las contribuziuns dal maun public tranter il chantun e las vischnancas	21
2.1	Chantun e vischnancas	21
2.2	Vischnancas	23
2.3	Chantun.....	25
IV.	Consequenzas finanzialas.....	28

1.	Calculaziun da model.....	28
1.1	Basa e supposiziuns da la calculaziun da model.....	28
1.2	Ospitals publics	29
1.3	Clinicas privatas, chasas da parturir e clinicas da rehabilitaziun.....	31
1.4	Servetschs psychiatrics dal Grischun	31
1.5	Psichiatria d'uffants e da giuvenils dal Grischun.....	32
1.6	Ospitals extrachantunals e clinicas extrachantunalas	32
1.7	Resumaziun	34
2.	Chantun e vischnancas.....	35
3.	Chantun	36
4.	Vischnancas.....	36
5.	Furniturs da prestaziuns.....	36
6.	Assicuranzas.....	36
V.	Consequenzas persunalas	37
1.	Furniturs da prestaziuns.....	37
2.	Chantun	37
3.	Vischnancas.....	37
VI.	Necessitad da reveder parzialmain la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas	38
VII.	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns da la revisiun parziala	39
VIII.	Entrada en vigur da la revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas	50
IX.	Observaziun dals princips da la EFLAD	51

I. Situaziun da partenza

1. Midada dal dretg federal davart l'assicuranza da malsauns

Il 21 da december 2007 ha il parlament federal concludì ina revisiun da las disposiziuns da la lescha federala dals 18 da mars 1994 davart l'assicuranza da malsauns (LAMal; CS 832.10) che concernan la planisaziun dals ospitals e la finanziaziun dals ospitals. Las disposiziuns revedidas èn en vigur dapi il 1. da schaner 2009.

Tenor las disposiziuns transitoricas tar la midada dals 21 da december 2007 ston las planisaziuns chantunals dals ospitals vegnir adattadas a las novas directives dal dretg federal fin il pli tard il 1. da schaner 2015, la reordinaziun da la finanziaziun dals ospitals sto esser introducida en ils chantuns fin il pli tard ils 31 da december 2011.

Il 22 d'october 2008 ha il cussegl federal concludì da midar l'ordinaziun federala davart l'assicuranza da malsauns (OAMal; CS 832.102) e l'ordinaziun davart la calculaziun dals custs e la registraziun da las prestaziuns tras ils ospitals, tras las chasas da parturir e tras las chasas da tgira en l'assicuranza da malsauns (OCPre, CS 832.104). Las midadas pertutgan en emprima lingia la planisaziun dals ospitals e la finanziaziun dals ospitals.

2. Survista da las directives da la confederaziun concernent la planisaziun dals ospitals

La LAMal revedida cuntegna principalmain las suandantas directives concernent la planisaziun dals ospitals che sto vegnir realisada dals chantuns:

- La planisaziun dals ospitals sto sa basar sin cumparegliaziuns da manaschis ch'èn vegnidas fatgas areguard la qualitad ed areguard la rentabilitad (art. 39 al. 2ter LAMal, al. 3 da las disposiziuns transitoricas).
- Ils chantuns ston coordinar lur planisaziuns (art. 39 al. 2 LAMal).

En connex cun la planisaziun dals ospitals ston ils chantuns resguardar che la pussaivladad da las pazientas e dals pazients da tscherner libramain l'ospital cumpiglia da nov tut ils ospitals che figureschan sin las glistas da tut ils chantuns (art. 41 al. 1bis LAMal).

Sa basond sin l'art. 39 al. 2 LAMal ha il cussegl federal relaschè en la OAMal revedida criteris da planisaziun unitars sin fundament da la qualidad e da la rentabilitad.

3. Survista da las directivas da la confederaziun concernent la finanziaziun dals ospitals

3.1 Midada da la LAMal dals 21 da december 2007

La revisiun da la LAMal dals 21 da december 2007 cuntegna ina midada essenziala dal sistem da finanziaziun dals ospitals.

Sco ospitals en il senn da la LAMal valan tenor l'art. 39 LAMal instituziuns e lur partiziuns che servan al tractament staziunar da malsognas acutas u a la realisaziun staziunara da mesiras da la rehabilitaziun medicinala. Il sistem nov da finanziaziun dals ospitals vala conform al senn er per chasas da parturir (art. 41 al. 1ter LAMal).

La finanziaziun dals ospitals che vegn prescritta da nov da la confederaziun cuntegna ils suandants puncts centrals:

Finanziaziun tenor la prestaziun

- Per indemnisar il tractament staziunar inclusiv la dimora en in ospital u en ina chasa da parturir che sa chatta sin la glista d'ospitals dal chantun ston las partidas contrahentas fixar pauschalas. Per regla ston vegnir fixadas pauschalas pro cas. Las pauschalas ston s'orientar a la prestaziun e ston sa basar sin structures ch'èn unitaras en tut la Svizra (art. 49 al. 1 LAMal). Uschia duai vegnir rendì pussaivel da far controllas da la rentabilitad che sa basan sin cumparegliaziuns da manaschis (benchmarking). Las indemnisaziuns che vegnan fixadas tranter ils ospitals e las assicuranzas da malsauns na dastgan cuntegnair naginas parts dals custs per prestaziuns d'utilitad publica. Latiers tutgan en spezial il mantegniment da capacitads dals ospitals per motivs da la politica regiunala, la perscrutaziun e l'instrucziun universitara (art. 49 al. 3 LAMal).

Novs èn ils suandants puncts:

- Ils custs d'investiziun vegnan indemnissads cun las pauschalas, q.v.d. che las investiziuns ston vegnir finanziadas dals ospitals a partir da l'onn 2012 or dals retgavs currents.

- En il senn d'in tractament equal dals ospitals publics e dals ospitals privats ston ils chantuns er sa participar als custs ch'èn suttamess a la LAMal, sche abitantas ed abitants dal chantun vegnan tractads en moda staziunara en ospitals privats, premiss che quels sa chattian sin la glista d'ospitals. Las assicuranzas supplementaras ston mo pli surpigliar las prestaziuns supplementaras per pazientas e per pazients assicurads en moda mez privata e privata che n'èn betg cuvridas da l'assicuranza obligatorica per la tgira da persunas malsaunas.
- Ils chantuns na pon betg pli fixar en lur legislaziun il dretg dals ospitals da survegnir contribuziuns. Decisiva per l'obligaziun da cofinanziaziun dal chantun è la recepziun da l'instituziun correspudenta sin la glista d'ospitals dal chantun. Il dretg da survegnir contribuziuns dal chantun ha correspudentamain mintga ospital che sa chatta sin la glista d'ospitals.
- Ils chantuns na pon er betg pli fixar en lur legislaziun il modus da finanziair ils ospitals per lur tractament staziunar da pazientas e da pazients. Las contribuziuns dals chantuns e da las assicuranzas da malsauns vegnan pajadas da nov en moda dual-fixa sin basa da las prescripziuns da la LAMal. Las contribuziuns dals chantuns na pon correspudentamain betg pli vegnir qualifitgadas sco subvenziuns.
- Per fixar las tariffas d'ospital n'èn betg pli decisivs ils custs imputabels da l'ospital correspudent. Anzi, las pauschalas che vegnan fixadas tranter ils ospitals e las assicuranzas da malsauns ston s'orientar vi da quels ospitals che furneschan la prestaziun tariffada ed assicurada obligatoricamain en la qualidad necessaria, e quai en moda effizienta e per in pretsch favuraivel (art. 49 al. 1 LAMal).
- Las parts dals custs per la scolaziun e per la furmaziun supplementara da las professiuns che n'èn betg regladas en la lescha federala davart las professiuns medicinalas universitaras (CS 811.11) ed ils custs per la furmaziun supplementara da las professiuns ch'èn regladas en la lescha federala davart las professiuns medicinalas universitaras culan – cur ch'il titel federal da furmaziun supplementara è vegnì acquistà – en las expensas che ston vegnir indemnizadas tras las pauschalas.

Part dals chantuns vi da las pauschalas

- Da las pauschalas che vegnan fixadas tranter ils ospitals e las assicuranzas da malsauns ston ils chantuns surpigliar almain 55 pertschient (art. 49a al. 1 e 2 LAMal).

Ils chantuns, dals quals las premias medias per persunas creschidas èn – il mument che la nova finanziaziun dals ospitals vegn introducida – pli pitschnas che la media da la premia svizra per persunas creschidas pon fixar lur part vi da l'indemnisaziun tranter 45 pertschient e 55 pertschient. Fin il 1. da schaner 2017 dastga l'adattaziun annuala da la part da finanziaziun, calculada sin basa da l'emprima fixaziun, importar maximalmain 2 puncts procentuals (al. 5 da las disposiziuns transitoricas da la LAMal).

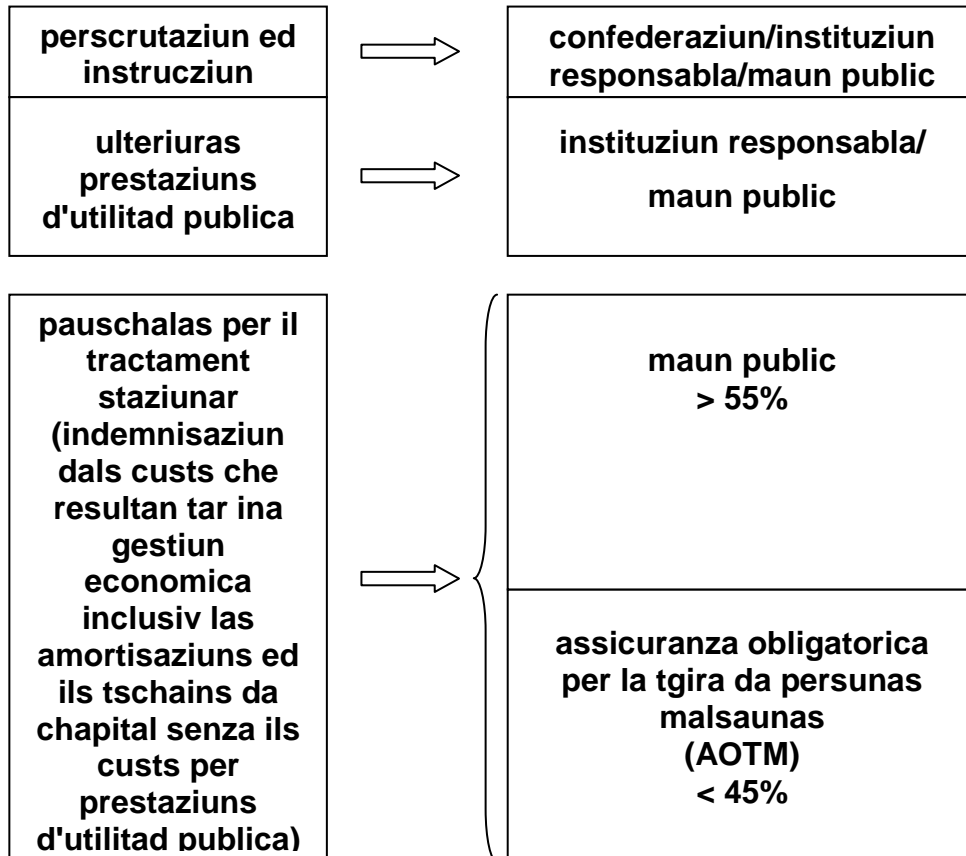
- Ils chantuns ston fixar per mintga onn chalendar lur part vi da las indemnisaziuns ch'èn vegnidas concludidas tranter las assicuranzas da malsauns ed ils ospitals il pli tard 9 mais avant ses cumenzament (art. 49a al. 2 LAMal).

Libra tscherna da l'ospital

- Per il tractament staziunar po la persuna assicurada tscherner libramain tranter ils ospitals che figureschan sin la glista d'ospitals da ses chantun da domicil u sin quella dal chantun, nua che l'ospital sa chatta (ospital da glista). Sche la persuna assicurada na frequenta betg l'ospital da glista extrachantunal per motivs medicinal, ston las assicuranzas ed il chantun da domicil surpigliar en quest connex – correspudentamain al princip da la rentabilitad – maximalmain la part da l'indemnisaziun tenor la tariffa che vala per il tractament correspudent en in ospital da glista dal chantun da domicil (art. 41 al. 1bis e 3 LAMal).

Cun ils novs instruments da la finanziaziun da la prestaziun e da la libra tscherna da l'ospital duain vegnir promovidas la rentabilitad e la concorrenza da qualidad.

En l'illustraziun qua sutvart vegnan mussadas las directivas da la LAMal per financiar las prestaziuns en il sector staziunar ch'èn suttamessas a la LAMal dals ospitals e da las chasas da parturir.

Illustraziun 1: finanziaziun da las prestaziuns staziunaras da la LAMal tenor las directivas da la LAMal

3.2 Midada dals 22 d'october 2008 da l'ordinaziun davart la calculaziun dals custs e la registraziun da las prestaziuns tras ils ospitals, tras las chasas da parturir e tras las chasas da tgira en l'assicuranza da malsauns (OCPre)

La OCPre ch'è vegnida midada ils 22 d'october 2008 definescha en spezial ils custs per l'instrucziun universitara e per la perscrutaziun e cuntegna prescripziuns per concepìr il cuntegn da la contabilitad da la facultad investida dals ospitals e da las chasas da parturir.

Sco custs per l'instrucziun universitara valan tenor l'art. 7 al. 1 las expensas per:

- a) la scolaziun teoretica e pratica da las studentas e dals students d'ina professiun medicinala ch'è reglada en la lescha federala dals 23 da zercladur 2006 davart las professiuns medicinalas universitaras, e quai fin a l'acquist dal diplom federal;
- b) la furmaziun supplementara da las studentas e dals students tenor la litera a fin a l'acquist dal titel federal da furmaziun supplementara.

Sco custs per la perscrutaziun valan tenor l'al. 2 las expensas per lavurs creativas sistematicas e per il svilup experimental per extender il stadi da las enconuschientschas sco er da lur utilisaziun cun la finamira da chattar novas pussaivladads d'applicaziun. Latiers tutgan projects che vegnan fatgs per gudagnar enconuschientschas scientificas sco er per meglierar la prevenziun, la diagnostica ed il tractament da malsognas.

Per eruir ils custs per duvrar ils indrizz ston ils ospitals e las chasas da parturir manar – tenor l'art. 10 al. 4 – ina contabilitad da la facultad investida. Sco investiziuns valan objects che han ina valor d'acquisiziun da 10'000 francs e dapli.

L'art. 10a cuntegna las suandantas prescripziuns per concepir la contabilitad da la facultad investida:

¹ La contabilitad da la facultad investida sto cuntegnair per mintga indriz almain las indicaziuns davart:

- a) l'onn da l'acquisiziun;
- b) la durada d'utilisaziun planisada en onns;
- c) la valor d'acquisiziun;
- d) la valor cudeschada da l'indriz il cumenzament da l'on;
- e) la tariffa d'amortisaziun;
- f) l'amortisaziun annuala;
- g) la valor cudeschada da l'indriz la fin da l'on;
- h) la tariffa da tschains calculatorica;
- i) il tschains calculatoric annual;
- j) ils custs annuals per duvrar l'indriz sco summa da las amortisaziuns annualas e dals tschains calculatorics annuals.

² Ils indrizz ch'èn necessaris per ademplir l'incarica da prestaziun da l'instituziun dastgan vegnir resguardads maximalmain cun lur valor d'acquisiziun.

³ En cas d'ina amortisaziun lineara vegnan las amortisaziuns maximalas annualas calculadas da la valor d'acquisiziun sur la durada d'utilisaziun planisada sin la valor restanta 0.

⁴ Il tschains calculatoric per ils indrizz ch'èn necessaris per furnir las prestaziuns staziunaras vegn calculà tenor la metoda da la valor media. Il tschains importa 3.7 pertschient. El vegn controllà periodicamain.

La SwissDRG SA ha incumbensà l'interpresa d'economia KPMG il cumenzament da l'onni da retschertgar uschè svelto sco pussaivel en tut la Svizra las investiziuns ed ils custs per duvrar ils indrizz. Ils resultats duain mussar, cun tge volumen da custs per duvrar ils indrizz ch'i sto vegnir fatg quint sco er cun tge difficultads ch'ins sto eventualmain far quint, sch'ils indrizz vegnan validads. Il rapport final duai vegnir preschentà proximamain.

Ins sto far quint ch'ils custs per duvrar ils indrizz na vegnan betg eruids per ospital a maun dals custs per duvrar l'indriz che resultan concretamain, mabain ch'els vegnan indemnissads cun in supplement da norma sin ils custs pro cas.

4. Structuras da tariffas ch'èn unitaras en l'entira Svizra

4.1 Directivas da la confederaziun

Tenor l'art. 49 al. 2 LAMal han ils partenaris da tariffa installà ensemen cun ils chantuns in'organisaziun che s'occupa da l'elavuraziun e dal svilup sco er da l'adattaziun e da la tgira da las structuras da tariffas ch'èn unitaras en l'entira Svizra.

Il contract tariffar che sto vegnir suttamess al cussegl federal per l'approvaziun sto cuntegnair – tenor l'art. 59d al. 1 OAMal – la structura da tariffas unitara e las modalitads per applitgar la tariffa. Ensemen cun la dumonda d'approvaziun ston ils partenaris da tariffa numnadamain inoltrar ils suandants documents:

- a) la basa da calculaziun e la metoda da calculaziun;
- b) ils instruments ed ils mecanissem per garantir la qualitat da las prestaziuns en il rom da l'applicaziun da la tariffa;
- c) las validaziuns da las consequenzas da l'applicaziun da las tariffas per il volumen da prestaziun e per ils custs da tut ils secturs ch'èn reglads tenor l'art. 49 al. 1 da la lescha, inclusiv ils secturs che als precedan e che als suondan.

En cas d'in model d'indemnisaziun che s'orientescha a la prestaziun e che sa basa sin il sistem dal tip DRG (diagnosis related groups) per classifitgar las pazientas ed ils pazients sto il contract tariffar tenor l'art. 59d al. 2 OAMal cuntegnair supplementarmain il manual da codaziun sco er in concept per la revisiun da la codaziun. A la dumonda d'approvaziun ston vegnir agiuntads ils documents complementars davart las pretensiuns ch'ils ospitals ston ademplir per ch'els possian vegnir integrads en l'elavuraziun da la structura da las tariffas.

L'emprima dumonda per approvar il contract tariffar tenor l'art. 59d sto – tenor las disposiziuns finalas tar la midada dals 22 d'october 2008 – vegnir suttamess al cussegl federal il pli tard ils 30 da zercladur 2009. Supplementarmain a la structura da tariffas unitara ed a las modalitads per applitgar la tariffa sto quest contract tariffar cuntegnair ina proposta cuminaivla dals partenaris da tariffa davart las mesiras accumpagnantas ch'èn necessarias, sche las pauschalas che sa drizzan tenor las prestaziuns vegnan introducidas. En quest connex ston ils partenaris da tariffa fixar en spezial instruments per survegliar il svilup dals custs e da las quantitads da prestaziun (monitoring) sco er las mesiras da correctura.

4.2 Sistem tariffar per prestaziuns d'ospital staziunaras acutsomaticas

Ils partenaris da tariffa ed ils chantuns han fundà ils 18 da schaner 2008 la SwissDRG SA d'utilidad publica per elavurar, per sviluppar vinavant, per adattar e per tgirar las structures da tariffas ch'èn unitaras en l'entira Svizra.

Il sistem tariffar ch'è vegnì elavurà da la SwissDRG SA per prestaziuns d'ospital staziunaras acutsomaticas sa basa sin il sistem DRG tudestg ch'è vegnì introducì l'onn 2005 en Germania, tar il qual cas medicinals sumegliants vegnan unids a gruppas omogenas en quai che riguarda ils custs ed indemnissads cun ina pauschala.

Ils 18 da zercladur 2010 ha il cussegl federal approvà il contract tariffar ch'è vegnì suttascrit da santésuisse, da H+ ils ospitals da la Svizra e da la conferenza svizra da las directuras e dals directurs chantunals da sanadad. En il dispositiv da decisiun vegnan ils partenaris da tariffa supplitgads d'inoltrar posteriurmain fin ils 31 da december 2010 ils documents davart la garanzia da la qualidad da las prestaziuns en il rom da l'applicaziun da la tariffa, dal monitoring inclusiv las mesiras da correctura ed inclusiv las stimaziuns davart las consequenzas d'applitgar la tariffa.

4.3 Sistem tariffar per rehabilitaziun staziunara, per psichiatria staziunara e per prestaziuns staziunaras en chasas da parturir

Ultra da l'elavuraziun dal sistem da pauschalas pro cas SwissDRG è la SwissDRG SA er responsabla per ademplir las prescripziuns legalas tenor l'art. 49 LAMal per la tariffaziun pauschala en la rehabilitaziun, en la psichiatria ed en las chasas da parturir. Actualmain sa concentreschan las lavurs sin divers projects da pilot, en ils quals la SwissDRG SA n'è betg involvida directamain.

Il cussegl federal ha envidà ils partenaris da tariffa d'al communitgar fin ils 31 da december 2010, co ch'els fan quint d'ademplir las pretensiuns pauschalas che s'orienteschan a la prestaziun en quels secturs che na vegnan betg cuvrìds da la structura da tariffa da SwissDRG 0.2 (p.ex. rehabilitaziun e psichiatria).

5. Incumbensa Pfäffli concernent l'introducziun d'in artigel d'innovaziun per ils ospitals acuts en la lescha chantunala per promover la tgira da personas malsaunas (LTM)

Cun l'incumbensa Pfäffli ch'è vegnida acceptada dal cussegl grond cun 90 cunter 5 vuschs la sessiun d'avust 2009 vegn la regenza incumbensada da cumplettar la lescha chantunala per promover la tgira da personas malsaunas cun in artigel d'innovaziun per ils ospitals acuts. Perquai che la finanziaziun sa referescha al passà (la calculaziun da tariffas sa basa sin datas ch'èn 2 onns veglias) resulta ina largia tar la finanziaziun adina, cur che innovaziuns davart il provediment acut da pazientas e da pazients vegnan sin il martgà. Quest problem sa mussia spezialmain en cas d'implantats novs u da medicaments novs, ils quals custian bler dapli che lur products antecessurs. Las pazientas ed ils pazients sco er las medias ed ils medis da famiglia enconuschian mintgamai fitg bain las novaziuns. Dals ospitals acuts en il chantun vegnia perquai spetgà che las innovaziuns gïajan er directamain a favur da las pazientas e dals pazients dal Grischun. Per ils ospitals acuts dal Grischun saja quai puspè collià cun auts custs supplementars che na vegnan betg cuvrìds dal chantun. Sch'ils ospitals acuts transferissan lur pazientas e lur pazients en tals cas en ina instituziun extrachantunala, pudessan vegnir spargnads quests custs supplementars en ils ospitals chantunals. En quests cas na stuess il chantun dentant betg mo surpigliar automaticamain ils custs supplementars che vegnan chaschunads tras innovaziuns, mabain stuess a medem temp er anc financiar ils custs per las dimoras staziunaras en ils ospitals extrachantunals. Correspudentamain stoppia vegnir examinà, sche ed en tge furma ch'i possa vegnir integrada en la lescha per promover la tgira da personas malsaunas ina regulaziun, tenor la quala il chantun e/u las vischnancas pon surpigliar l'entira finanziaziun u ina part da la finanziaziun dals custs supplementars da la nova metoda a partir dal mument da l'introducziun durant maximalmain 2 onns (PCG 2009 p. 714; 2009/2010 p. 204).

6. Svilup d'in model per la conferenza svizra da las directuras e dals directurs chantunals da sanadad (CDS) per controllar la rentabilitad d'in ospital

Ina grupp da lavur ch'è vegnida installada da la CDS l'atun 2009 ha elavurà in model per calcular ils custs cumparegliabels dals ospitals. La suprastanza da la CDS ha approvà ils 15 d'avrigl 2010 la metoda per calcular ils custs pro cas da las prestaziuns acut-staziunaras sco basa per las ulteriuras lavurs. Ella propona al secretariat central da preschentar la metoda tant al survegliader dals pretschs sco er a santésuisse ed a H+ per promover l'acceptanza e la stabilisaziun d'ina enclegientscha cuminaivla en quai che concerna la calculaziun dals custs pro cas. Ulteriuras lavurs per perfecziunar e per completar la metodica da calculaziun e per elavurar ina proposta da proceder tar cumparegliaziuns da manaschis (benchmarking) duessan esser terminadas, sche pussaivel, la fin da l'onn 2010.

II. Sistem chantunal actual per financiar ils ospitals

La finanziaziun vertenta dals ospitals e da las clinicas tras il chantun e tras las vischnancas lascha sa divider en quatter categorias.

1. Ospitals somatics e clinicas somaticas en il Grischun

1.1 Contribuziuns da gestiun

En cas dals ospitals publics (art. 6 LTM) sa tracti dals suandants 11 manaschis:

- ospital chantunal dal Grischun a Cuira
- ospital cirquital d'Engiadina'alta a Samedan
- ospital dal circulo da Tavau a Tavau
- ospital regional da la Surselva a Glion
- ospital da Tusaun a Tusaun
- ospital d'Engiadina bassa a Scuol
- ospital regional dal Partenz a Schiers
- ospital cirquital dal Surses a Savognin
- ospital San Sisto a Puschlav
- ospital-asil da la Bregaglia a Promontogno
- ospital da la Val Müstair a Sta. Maria V.M.

Las contribuziuns da gestiun dal chantun e da las vischnancas als ospitals publics en il chantun Grischun sa cumponan tenor l'art. 18 al. 1 LTM da quatter differentas categorias:

- contribuziun a las prestaziuns medicinalas
- contribuziuns als servetschs da salvament
- contribuziuns a la perscrutaziun ed a l'instrucziun
- contribuziuns als servetschs da pichet dal sector staziunar

Contribuziuns a las prestaziuns medicinalas (art. 18 al. 3, art. 18b ed art. 18c LTM)

Las contribuziuns a las prestaziuns medicinalas che dependan da la grevezza pro cas furman la part principala da las contribuziuns da gestiun. En correspondenza cun l'art. 4 al. 1 da l'ordinaziun tar la lescha davart l'assicuranza da malsauns e la reducziun da las premias (OEtLARP) vegnan pajadas contribuziuns per duas gruppas da pazientas e da pazients: Per pazientas e per pazients che han lur domicil en il Grischun, da las qualas e dals quals il tractament vegn finanzià tenor LAMal, tenor LAA, tenor LAI u tenor LAM, sco er per pazientas e per pazients cun in'assicuranza generala tenor la LAA che han lur domicil en Svizra. Per pazientas e per pazients tenor la LAMal, per pazientas e per pazients sin la partiziun mez privata u privata sco er per pajadras e per pajaders autonomes vegn fatga ina deducziun sin la contribuziun dal chantun.

La contribuziun dal chantun per las prestaziuns medicinalas importa tar l'ospital chantunal dal Grischun 90 pertschient e tar ils ospitals regionalis 85 pertschient da las contribuziuns ch'il chantun e che las vischnancas ston pagar als custs reconuschids pro cas.

Contribuziuns als servetschs da salvament (art. 18d LTM)

Cun il credit global chantunal ch'il cussegl grond ha concedì als servetschs da salvament vegnan cuvrìs en emprima lingia ils custs betg cuvrìs dals servetschs da transport d'ambulanza ed en cas d'urgenza. Ultra da quai vegnan pajadas contribuziuns per accziuns d'intervenziun betg cuvrìdas (p.ex. en cas d'acziuns dals pompieri) sco er per financiar ils custs d'exercizis cuminaivels cun organisaziuns partenarias (pompieri, polizia, protecziun civila e.u.v.) e contribuziuns als commandos d'acziun en cas d'eveniments gronds.

Contribuziuns a la perscrutaziun ed a l'instrucziun (art. 18e LTM)

Tenor l'art. 49 al. 1 LAMal na fan ils custs per la perscrutaziun e per l'instrucziun betg part dals custs ch'èn imputabels per calcular la tariffa. Sin basa da questa disposiziun ston tut ils custs da la scolaziun e da la furmaziun supplementara dals ospitals vegnir zavrads per eruir ils custs imputabels. Las contribuziuns dal chantun als custs da la scolaziun e da la furmaziun supplementara dals ospitals vegnan fixads sin basa da las datas da las collavuraturas e dals collavuradors ch'èn vegnidas evaluadas en il rom da la statistica d'ospital e d'ina calculaziun dals custs e dal niz per ospital.

Contribuziuns als servetschs da pichet dal sectur staziunar (art. 18f LTM)

Tenor l'art. 19 da la lescha da sanadad (DG 500.000) sto mintga ospital mantegnair in pichet da 24 uras e correspondentamain ils custs fixs per il servetsch da pichet. En ils ospitals da las regiuns d'ospital che han ina populaziun pli gronda u che han ina gronda quota da pazientas e da pazients privats e mez privats pon ils custs che resultan da quai vegnir cuvrids cun las entradas da l'ambulatori e dal sector suobligatoric. Ils ospitals d'ina regiun d'ospital che ha ina populaziun pli pitschna u che n'ha betg uschè bleras pazientas e pazients privats e mez privats pon far quai bler main, perquai ch'il dumber da cas che ston vegnir tractads en l'ambulatori e da cas dal sector suobligatoric è minim. Tenor l'art. 18a al. 2 LTM importa il credit general per las contribuziuns als servetschs da pichet dal sector staziunar 35 pertschient da las deducziuns d'avant 2 onns per pazientas e per pazients extrachantunals, mez privats e privats sco er per pajadras e per pajaders autonoms.

1.2 Contribuziuns d'investiziun

Tenor l'art. 12 LTM paja il chantun als ospitals regiunals ina contribuziun da 50 pertschient a las investiziuns, a l'ospital chantunal dal Grischun ina tala da 75 pertschient. Per investiziuns ch'èn d'in interess surregiunal po il cussegl grond augmentar la tariffa da contribuziun fin a 90 pertschient.

Tenor l'art. 11 al. 3 LTM fixescha la regenza – sa basond sin il credit global ch'è vegnì approvà dal cussegl grond en spezial cun resguardar ils cas staziunars e la media da la grevezza pro cas dals ultims onns sco er la tariffa da contribuziun fixada en l'art. 12 al. 1 LTM – annualmain ordavant ed en moda pauschala las contribuziuns d'investiziun per ospital.

1.3 Clinicas privatas e chasa da parturir

Actualmain vegnan manadas quatter clinicas privatas ed ina chasa da parturir en il Grischun:

- clinica Gut cun lieus a San Murezzan ed a Cuir (ospitals acuts)
- clinica alpina da Tavau Wolfgang (clinica acuta e da rehabilitaziun)
- Tgea Sulegl ad Andeer (clinica da rehabilitaziun)
- center da rehabilitaziun a Seewis

– chasa da parturir dal Grischun a Jenins

Las clinics privatas e la chasa da parturir na survegnan actualmain dal chantun ni contribuziuns da gestiun ni contribuziuns d'investiziun.

2. Servetschs psichiatrics dal Grischun (SPGR)

Il custs betg cuvrids dal quint da gestiun pli stretg dals SPGR per il provediment psichiatric staziunar e per il sustegn psichiatric ambulat da persunas creschidas vegnan surpigliads tenor l'art 18g LTM a 100 pertschient dal chantun.

In deficit dal quint pli vast dals SPGR che resta eventualmain vegn surpiglia – tenor l'art. 15 al. 1 lit. d da la lescha davart l'organisaziun dals servetschs psichiatrics chantunals e da las chasas chantunals da dimora per persunas cun impediments psichics dal chantun Grischun (lescha davart l'organisaziun da la psichiatria; DG 500.900) – dal chantun en sia funcziun sco instituziun ch'è responsabla per ils SPGR.

Tenor l'art. 12 al. 3 LTM paja il chantun contribuziuns d'investiziun per acquistar apparats medicinal e per auters indrizz dal manaschi. Las immobiglias che sa chattan en possess dal chantun vegnan messas a disposiziun als SPGR cunter locaziun, e quai sin basa da l'art 15 al. 2 da la lescha davart l'organisaziun da la psichiatria.

Il sector "chasas da dimora e lieus da lavur" vegn finanzià sin basa da la lescha davart la promoziun da persunas cun impediments. El na vegn betg tangà da la nova finanziaziun dals ospitals.

3. Psichiatria d'uffants e da giuvenils dal Grischun (PUG dal Grischun)

Tenor l'art. 45 LTM surpiglia il chantun 100 pertschient dal deficit dal quint da gestiun pli stretg da la PUG dal Grischun.

Per contribuziuns d'investiziun importa la tariffa da contribuziun tenor l'art. 44 al. 2 LTM er 100 pertschient.

4. Ospitals extrachantunals e clinics extrachantunals

Tenor l'art. 41 al. 3 LAMal vertent che vala fin che la finanziaziun tenor la prestaziun vegn introducida il 1. da schaner 2012 ha il chantun da domicil d'ina pazienta u d'in pazient da surpigliar per sias abitantas e per ses abitants la differenza tranter il custs che vegnan mess a quint e las tariffas da l'ospital correspondent per in tractament medicinal staziunar en in ospital extrachantunal en cas d'in cas d'urgenza sco er (mo

cun ina garanzia per ils custs) sche la prestaziun medicinala na vegn betg purschida en il chantun da domicil.

In cas spezial è il provediment medicinal da basa da la populaziun da la Val Mesauc e da la Val Calanca. Quel vegn fatg – per incumbensa dal chantun Grischun – da la Ente Ospidaliere Cantonale (EOC) primarmain en l'ospital San Giovanni a Bellinzona. Tenor la cunvegna cun la EOC vegn la finanziaziun fatga gia oz tras pauschalas pro cas che vegnan fixadas tenor la grevezza dal cas e tras ina quota d'investiziun. Ils custs che resultan per il maun public vegnan repartids sin il chantun e sin la regiun en la proporziun 80 pertschient a 20 pertschient.

III. Realisaziun da las directivas federalas davart la finanziaziun dals ospitals

1. Contribuziuns dal maun public als furniturs da prestaziuns

La realisaziun da las directivas federalas davart la finanziaziun dals ospitals ch'è intenziunada dal departament prevesa las suandantas contribuziuns dal maun public als furniturs da prestaziuns:

1.1 Ospitals e chasas da parturir

- Tut ils ospitals e tut las chasas da parturir ch'èn inscrits sin ina glista survegnan contribuziuns per prestaziuns obligatoricas staziunaras da la LAMal.

Tenor la LAMal midada han tut ils ospitals e tut las chasas da parturir ch'èn inscrits sin ina glista il dretg da survegnir contribuziuns dal maun public per prestaziuns obligatoricas staziunaras da la LAMal.

1.2 Ospitals publics

- Ils ospitals publics, ils servetschs psichiatrici dal Grischun e las instituziuns reconuschidas per la psichiatria d'uffants e da giuvenils survegnan supplementarmain contribuziuns
  - per prestaziuns obligatoricas da la LAA, da la LAI e da la LAM che vegnan designadas da la regenza sco degnas da survegnir contribuziuns e
  - per prestaziuns obligatoricas ambulantas da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM che vegnan reconuschidas d'ella sco raschunaivlas dal puntg da vista da la politica da provediment,

sche las pazientas ed ils pazients respectivamain lur assicuranzas na pagan per questas prestaziuns – sin basa da prescripziuns legalas u sin basa d'ina decisiun da tariffa en ultima istanza – nagin pretsch che cuvra ils custs ch'èn necessaris dal puntg da vista da l'economia da manaschi,
  - per il servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza
  - per l'instrucziun universitara e per la perscrutaziun
  - per prestaziuns d'utilitad publica

Las contribuziuns ch'èn vegnidas menziunadas qua survast n'èn betg prescrittas da la LAMal.

Da princip vegnan las prestaziuns obligatoricas da l'assicuranza obligatorica per la tgira da persunas malsaunas cuvridas a 100 pertschient dal maun public e da las assicuranzas. En auters secturs d'assicuranza duess la quota da finanziaziun da las assicuranzas er importar 100 pertschient, na cuntanscha dentant per part betg quest grad da cuvrida. Uschia importa la media dal grad da la cuvrida circa 80 pertschient en cas da l'assicuranza cunter accidents (AA), da l'assicuranza d'invaliditad (AI) e da l'assicuranza militara (AMil). Ma schizunt en il sector da las prestaziuns obligatoricas ambulantas da la LAMal èn imaginabels cas, nua che la valor fixada dals puncts da taxa na garantescha betg ch'ils custs vegnian cuvrids.

Per che prestaziuns deficitaras ch'èn raschunaivlas or dal puntg da vista d'in provediment medicinal decentral e manaivel a la populaziun vegnian furnidas en il rom dal sistem nov da finanziar ils ospitals sto il maun public star bun per ils meds finansials che mancan. Quai è giustifitgà dal fatg ch'il provediment cun ospitals è ina incumbensa publica. Sin las contribuziuns correspondentas na po vegnir fatg valair nagin dretg. Ellas vegnan concedidas en furma da pauschalas che sa drizzan tenor las prestaziuns e mo sut la cundiziun che l'instituziun vegnia manada en moda economica.

Las contribuziuns ch'èn vegnidas menziunadas qua survast duain vegnir pajadas mo als ospitals publics, als servetschs psichiatrics dal Grischun ed a la psichiatria d'uffants e da giuvenils dal Grischun. Ils ospitals privats decidan sezs, sch'els vulan furnir prestaziuns che na cuvran betg ils custs.

- Las contribuziuns d'investiziun ch'èn vegnidas pajadas ils ultims 20 onns dal chantun e da las vischnancas als ospitals publics vegnan transfurmadas – per il termin da l'entrada en vigur da la nova finanziaziun dals ospitals – proporziunalmain per la valor actuala en in'obligaziun d'emprest da l'ospital envers il chantun ed envers las vischnancas.

La transfurmaziun da las contribuziuns d'investiziun en emprests è necessaria per evitar che las investiziuns existentas – en cas d'in supplement da norma sin ils custs pro cas per indemnisar ils custs per duvrar ils indrizs (cf. chap. I cifra 3.2) – vegnian finanzadas duas giadas als ospitals, d'ina vart sur las contribuziuns che

vegnan pajadas dal chantun e da las vischnancas e da l'otra vart sur las pauschalas pro cas. Tras la transfurmaziun vegnan ultra da quai gulivadas las differenzas tar il stadi da sanaziun dals ospitals publics. Uschia vegni garantì ch'ils ospitals publics vegnan tractads en moda eguala.

- Reducziuns da las contribuziuns dal chantun, sche la rata d'ospitalisaziun vegn surpassada en la regiun d'ospital, na van da nov betg pli sin donn e cust da l'ospital public da la regiun d'ospital, mabain sin donn e cust da las vischnancas da la regiun d'ospital.

Questa midada è d'ina vart necessaria, perquai ch'ina reducziun da las contribuziuns pudess avair la consequenza che la part dal maun public vi da las indemnisaziuns fixadas tranter ils ospitals e las assicuranzas da malsauns pudess crudar sut la tariffa da contribuziun minimala da 55 pertschient che vegn prescritta en la LAMal. Da l'otra vart è ella necessaria, perquai ch'il surpassament da la rata d'ospitalisaziun na sto per regla betg vegnir responsà da l'ospital regional, mabain da las abitantas e dals abitants da la regiun d'ospital.

- Las taxas al chantun ch'ils ospitals ston pajar sin las entradas che derivan dal tractament staziunar da pazientas e da pazients che han in'assicuranza supplementara u da pazientas e da pazients extrachantunals vegnan stritgadas.

Sche l'obligaziun dals ospitals publics da pajar la taxa vegniss cuntinuada, vegnissan quels dischavantagiads en il nov sistem da finanziaziun envers ils ospitals privats ed envers ils ospitals extrachantunals.

2. Repartiziun da las contribuziuns dal maun public tranter il chantun e las vischnancas

Il sistem da finanziaziun che vegn proponì dal departament prevesa che tschertas contribuziuns vegnan pajadas dal chantun e da las vischnancas, entant che autras contribuziuns ston vegnir finanziadas ubain dal chantun sulet ubain da las vischnancas sulettas.

2.1 Chantun e vischnancas

- Il chantun e las vischnancas pajan proporziunalmain contribuziuns:

- als ospitals, a las clinics ed a las chasas da parturir che figureschan sin ina glista d'ospitals
  - per prestaziuns obligatorias staziunaras da la LAMal;
- als ospitals publics, als servetschs psichiatrics dal Grischun ed a las instituziuns reconuschidas per la psichiatria d'uffants e da giuvenils:
  - per prestaziuns obligatorias staziunaras da la LAA, da la LAI e da la LAM
  - per prestaziuns obligatorias ambulantas da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM

per las qualas las pazientas ed ils pazients respectivamain lur assicuranzas da malsauns na pajan – sin basa da prescripziuns giudizialas u sin basa d'ina decisiun da tariffa en ultima instanza – betg in pretsch che cuvra ils custs ch'èn necessaris dal puntg da vista da l'economia da manaschi. En ina cunvegna cun l'instituziun fixescha il chantun la purschida che ha il dretg da survegnir contribuziuns.

Da nov han tut ils ospitals ch'èn inscrits en ina glista d'ospitals il dretg da survegnir contribuziuns e da nov han tut las pazientas e tut ils pazients il dretg da tscherner libramain in ospital en tut la Svizra. Per evitar mecanissem directivs da las vischnancas en direcziun dals ospitals privats e dals ospitals extrachantunals ston las vischnancas sa participar da nov – tar tut ils ospitals e tar tut las clinics che han il dretg da survegnir contribuziuns – vi da la contribuziun dal maun public a las pauschalas fixadas tranter ils furniturs da prestaziuns e las assicuranzas da malsauns.

- Las contribuziuns d'investiziun dal chantun e da las vischnancas d'enfin ussa crodan. Ellas vegnan remplazzadas d'in supplement sin las pauschalas pro cas.

La midada da la finanziaziun da las investiziuns vegn chaschunada da la LAMal. Da nov survegnan – en il senn dal tractament equal pervia dal dretg federal – er ils ospitals privats e las chasas da parturir che sa chattan sin ina glista d'ospitals contribuziuns dal maun public per lur investiziuns, e quai sur las pauschalas pro cas.

- La participaziun procentuala dal chantun e da las vischnancas vi da la part dal maun public a las pauschalas pro cas è da nov la medema per tut ils ospitals.

Per evitar mecanissem directivs da las vischnancas en direcziun da l'ospital dal center u dals ospitals extrachantunals e viceversa dal chantun duai la repartiziun da la contribuziun dal maun public a las pauschalas tranter il chantun e las vischnancas esser da nov identica per l'ospital chantunal dal Grischun e per ils auters ospitals publics sco er per tut las ulteriuras instituziuns che han il dretg da survegnir contribuziuns.

Perquai che questas pauschalas cuntegnan er las indemnizaziuns dals custs d'investiziun sto – tenor il model da calculaziun (vesair chapitel IV. cifra 1.7) – la part da la vischnanca da l'import da la pauschala pro cas che sto vegnir surpigliada dal maun public vegnir fixada a 13 pertschient, sch'ils custs supplementars per il maun public che resultan da la nova finanziaziun dals ospitals tenor las tariffas da contribuziun vertentas per contribuziuns da gestiun e d'investiziun vegnan repartids sin il chantun e sin las vischnancas.

In eventual deficit dals ospitals che vegnan subvenziunads dal maun public sto vegnir surpiglià sco enfin ussa da las instituziuns ch'èn responsablas per ils ospitals e da las vischnancas da la regiun d'ospital.

2.2 Vischnancas

Envers la regulaziun vertenta prevesa la regulaziun ch'è previsa da nov la suandanta midada concernent la participaziun finanziaria da las vischnancas:

- La part che sto vegnir pajada da las vischnancas vi da las indemnizaziuns per prestaziuns staziunaras da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM vegn francada en la lescha.

La realisaziun da la finanziaziun – orientada a la prestaziun e prescritta da la LAMal – dals ospitals e d'autras instituziuns pretenda che la part che sto vegnir pajada da las vischnancas vegnia francada en la lescha precis sco la part ch'il chantun sto pagar.

- Da nov ston las vischnancas er sa participar a las indemnizaziuns per prestaziuns staziunaras da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM che vegnan furnidas d'ospitals extrachantunals, da clinicas chantunalas ed extrachantunalas (clinic

acutas, clinicas da reabilitaziun e clinicas psichiatricas), sch'ellas sa chattan sin ina glista d'ospitals.

En cas da d'in sistem da finanziaziun che s'orientescha a la prestaziun èsi adequat, sche la participaziun da las vischnancas vi da la part dal maun public a las indemnisaziuns ch'èn vegnidas fixadas tranter ils ospitals e las assicuranzas da malsauns cumpiglia tut ils furniturs da prestaziuns. Ed uschia n'èn ni il chantun ni las vischnancas tentads d'influenzar la pazienta ed il pazient tar la tscherna dal furnitur da prestaziuns.

- Da nov portan las vischnancas sulettas ils custs dals ospitals publics per prestaziuns d'utilitad publica ch'èn en l'interess da la regiun d'ospital.

Uschenavant ch'ils ospitals furneschan prestaziuns d'utilitad publica che sa chattan en l'interess da la regiun d'ospital, èsi adequat, sche las vischnancas da la regiun d'ospital surpiglian ils custs betg cuvrìds che resultan da questas prestaziuns. La purschida da prestaziuns che ha il dretg da survegnir contribuziuns sto vegnir fixada tranter las vischnancas e l'ospital public da la regiun d'ospital. Pia han las vischnancas la pussaivladad da prender influenza sin ils custs che resultan.

- Per finanziar ils custs d'investiziun e da gestiun betg cuvrìds che resultan dals servetschs da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza dals ospitals publics èn da nov cumpetentas exclusivamain las vischnancas.

Las singulas regiuns d'ospital èn fitg differentas tant en quai che riguarda la topografia sco er en quai che riguarda la structura d'abitadi ed en quai che riguarda la spessezza da la populaziun. Questas cundiziuns generalas differentas chaschunan ch'ils servetschs da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza dals ospitals ston vegnir concepìs en moda differenziada che tegna quint da las particularitads da la regiun d'ospital. Las vischnancas da la regiun d'ospital enconuschan bler meglier las relaziuns localas ch'il chantun ed èn pervia da quai predestinadas da decider en enconuschientscha da las consequenzas finanzialas, co ch'il servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza da lur ospital sto vegnir concepì.

- Las vischnancas sa participeschan vi da las investiziuns mo pli cun 13 pertschient da la part dal maun public a las indemnizaziuns per prestaziuns obligatoricas staziunaras da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM.

Questa midada distgargia essenzialmain las vischnancas. Cun excepziun da las vischnancas da la regiun d'ospital da la Val dal Rain grischuna ston ellas sa participar oz cun 50 pertschient vi da las investiziuns. Per las vischnancas da la regiun d'ospital da la Val dal Rain grischuna importa la tariffa da participaziun 25 pertschient.

- Sche la rata d'ospitalisaziun vegn surpassada en la regiun d'ospital, na van reducziuns da las contribuziuns dal chantun da nov betg pli sin donn e cust da l'ospital public da la regiun d'ospital, mabain sin donn e cust da las vischnancas da la regiun d'ospital.

Surpassaments da la rata d'ospitalisaziun na sto per regla betg vegnir responsads da l'ospital regional, mabain da las abitantas e dals abitants da la regiun d'ospital. Correspondentamain duai er la regiun d'ospital purtar las consequenzas dal surpassament da la rata d'ospitalisaziun.

2.3 Chantun

Envers la regulaziun vertenta prevesa la regulaziun ch'è previsa da nov la suandanta midada concernent la participaziun finanziaria dal chantun

- Il chantun paga da nov contribuziuns als ospitals privats chantunals ed a las clinicas privatas chantunals per prestaziuns obligatoricas staziunaras da la LAMal.

Questa midada vegn chaschunada da la LAMal.

- Il chantun porta ils custs da prestaziuns d'utilitad publica ch'èn en l'interess dal chantun.

Tar las prestaziuns d'utilitad publica ch'èn en l'interess dal chantun tutgan las prestaziuns d'utilitad publica dals servetschs psichiatrics dal Grischun e da las instituziuns reconuscidas per la psichiatria d'uffants e da giuvenils sco er las prestaziuns d'utilitad publica dals ospitals publics che vegnan furnidas en l'interess dal chantun.

Prestaziuns d'utilitad publica che vegnan furnidas per tut il chantun, ston er vegnir finanziadas da quel (p.ex. drizzar en chombras spezialas per tractar pazientas e pazients cun malsognas ch'èn autamain contagiusas, sco la malsogna infectusa SARS). I sto er vegnir fatg quint cun il fatg che ospitals extrachantunals ch'èn inscrits en la glista d'ospitals dal chantun Grischun per garantir il provediment da la populaziun grischuna han il dretg da survegnir contribuziuns per prestaziuns d'utilitad publica (p.ex. letgs per persunas cun brischadas grevissimas en l'ospital da l'universitad da Turitg).

- Il chantun porta ils custs che resultan da contracts cun ospitals extrachantunals per garantir il provediment.

Ins sto partir dal fatg ch'il chantun sto sa participar vi da las capacitads da reserva dals ospitals extrachantunals ch'el ha prendì sin sia glista d'ospitals per garantir il provediment medicinal da sia populaziun. Quai pudess pertutgar oravant tut prestaziuns da la medischina da perfecziun en ospitals d'universitad, sco p.ex. las capacitads da reserva en cas da brischadas grevissimas.

- Durant maximalmain 2 onns po il chantun finanziair ils custs supplementars ch'èn necessaris dal puntg da vista da l'economia da manaschi per novas metodos staziunaras da visita e da tractament ch'èn reconuschidas en general da la scienza e che n'èn betg cuvrids da contracts tariffars.

Cun questa nova regulaziun vegn realisada l'incumbensa Pfäffli concernent l'introducziun d'in artitgel d'innovaziun per ils ospitals acuts en la lescha chantunala per promover la tgira da persunas malsaunas (LTM).

- Il chantun po conceder ina indemnizaziun da disponibilitad ad organisaziuns chantunals u surregionalas da salvament.

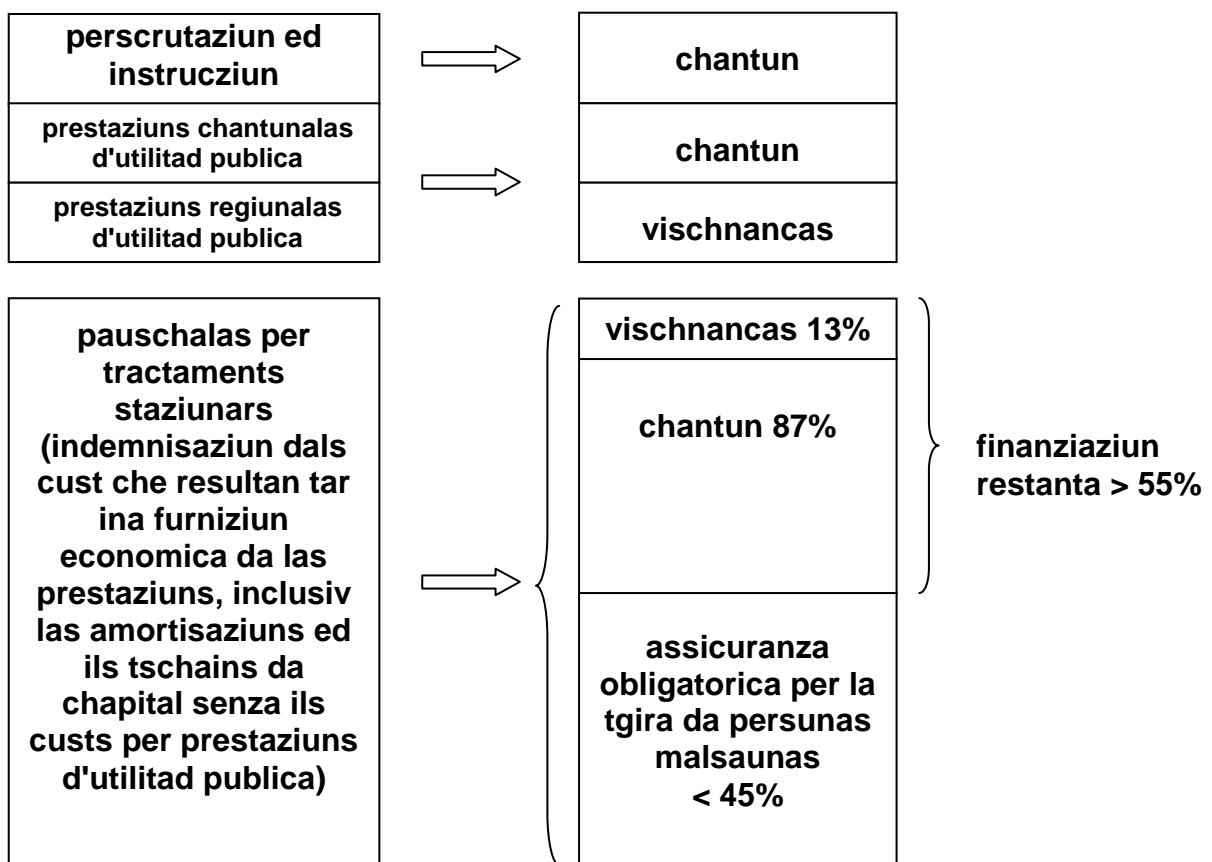
En cas da questas organisaziuns na sa lascha la finanziaziun da las expensas betg cuvridas che vegn realisada da la regiun d'ospital betg motivar, perquai che lur prestaziuns sa chattan en l'interess chantunal u almain surregional.

- Il chantun sa participescha vi da las investiziuns da nov cun 87 pertschient da la part dal maun public a las indemnizaziuns per prestaziuns obligatoricas staziunaras da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM.

Questa midada vegn chaschunada da la LAMal. Effectivamain correspunda questa participaziun circa a las expensas dal chantun per contribuziuns d'investiziun als ospitals da blers onns.

Sch'il chantun surpiglia ils custs da las contribuziuns a l'instrucziun universitara ed a la perscrutaziun, sco er sch'il chantun restrenscha sias contribuziuns als ospitals publics, als servetschs psichiatrics dal Grischun ed a las instituziuns renconuschidas per la psichiatria d'uffants e da giuvenils, correspunda quai a la regulaziun vertenta.

L'illustraziun qua sutvart mussa, co che la nova finanziaziun federala dals ospitals vegn realisada en il sector da las prestaziuns staziunaras da la LAMal en il chantun.

Illustraziun 2: finanziaziun da las prestaziuns staziunaras da la LAMal en il Grischun

IV. Consequenzas finanzialas

1. Calculaziun da model

1.1 Basa e supposiziuns da la calculaziun da model

La calculaziun da model concernent ils dumbers da cas e concernent las grevezzas da custs sa basa sin las datas da l'onn 2008. Il motiv per quai è che per tractaments extrachantunals da pazientas e da pazients dal Grischun che n'èn enfin ussa betg vegnidas cofinanziadas dal chantun, mabain ch'èn vegnidas pajadas da l'assicuranza sin basa da l'assicuranza supplementara "Libra tscherna da l'ospital en tut la Svizra" è avant maun las datas da l'onn 2008 sco datas las pli actualas. Ultra da quai na po SwissDRG anc betg vegnir duvrada per la calculaziun dals custs pro cas concrets, perquai ch'i n'è betg pussaivel da far ina colliaziun cun las datas da la statistica medicinala da l'onn 2008. Pervia da quai vegn applitgà il sistem APDRG cun la versiun 5.1 per la grevezza da custs (versiun relevanta per l'onn 2008).

Per duvrar indicaziuns chantunals ed extrachantunals cumparegliablas davart ils cas tractads respectivamain davart ils custs pro cas che resultan d'in tractament furma la banca da datas "Carecube" da l'uffizi federal da statistica, nua che las indicaziuns da la statistica medicinala vegnan rimnadas, la basa per tuts dus secturs. Per questas datas vala in'otra regulaziun da reentrada che per il sistem actual per finanziair ils ospitals en il chantun. Pervia da quai resultan dumbers da cas ch'èn minimalmain pli auts che l'onn da contribuziun 2008.

Per las contribuziuns dal chantun da l'onn 2008 èn ils custs pro cas reconuschids standardisads vegnids fixads sin basa da las datas dals cas normals a 9'710 francs. Perquai ch'il CMI ch'è decisiv tar la SwissDRG da tut ils cas è pli aut ch'il CMI dals cas normals che vegn duvrà actualmain dal chantun, vegn duvrada ina valur da basa pro cas reducida da 9'600 francs per la calculaziun da model. L'atezza efectiva da la valur da basa pro cas per l'onn 2012 vegn fixada dals partenaris da tariffa.

Er l'atezza da la contribuziun pro cas a las investiziuns n'è anc betg enconuschenta. I vegnan discutadas valurs tranter 5 e 15 pertschient. En quest connex sa chatta la gronda part da las stimaziuns tranter 10 e 15 pertschient. Per la calculaziun da model

vegn pervia da quai duvrada ina valur da 12 pertschient. Inclusiv las investiziuns resulta pia ina valur da basa pro cas da 10'752 francs.

Ultra da quai n'è la clav da repartiziun tranter las assicuranzas da malsauns ed il maun public anc betg enconuscenta. Ils chantuns, dals quals las premias medias per persunas creschidas èn – il mument che las pauschalas che sa drizzan tenor las prestaziuns vegnan introducidas – pli pitschnas che la media da la premia svizra per persunas creschidas – probablmain er en il Grischun – pon fixar lur part vi da l'indemnisaziun da partenza tranter 45 e 55 pertschient. Fin il 1. da schaner 2017 – a partir da questa data sto la part chantunala importar 55 pertschient er per quests chantuns – dastga l'adattaziun annuala da la part da finanziaziun, calculada a partir da l'emprima entrada en vigur, importar maximalmain 2 puncts procentuals. En la calculaziun da model vegn duvrada la part minimala dals chantuns da 55 pertschient che vala il pli tard a partir da l'onn 2017, perquai che l'utilisaziun d'ina part pli bassa manass a resultats che fissan valaivels mo per in curt temp.

Per fixar la clav da repartiziun da partenza che vala per il maun public, pon ins far quint cun il fatg che quella vegn fixada uschia, che la grevezza supplementara, cun la quala i sto vegnir fatg quint, vegn cuntanschida pass per pass profitond dal termin transitoric.

La finala vegn fatga la supposiziun – sco scenari dal cas il pli nausch – che tut ils ospitals en Svizra, che tractan pazientas e pazients dal Grischun, èn inscrits almain sin la glista d'ospitals da lur chantun da domicil, uschia che tut ils cas da la LAMal grischuns vegnan cofinanziads dal maun public, independentamain en tge ospital da la Svizra ch'els vegnan tractads.

1.2 Ospitals publics

1.2.1 Contribuziuns pro cas

Tenor las indicaziuns che las instituziuns han fatg per la statistica medicinala èn vegnidas registradas l'onn 2008 tut en tut 22'531 extradadas da persunas dal Grischun, per las qualas las assicuranzas da malsauns han surpiglià ils custs. Quai correspunda sco summa ad ina grevezza da custs da 20'239.31 francs. Applitgond ina valur da basa pro cas da 10'752 francs resultan per las assicuranzas e per il maun public contribuziuns pro cas da 217.61 milliuns francs.

La part dal maun public importa 119.69 milliuns francs (55 pertschient). Da quels surpiglia il chantun 87 pertschient. Quai correspunda ad ina contribuziun da 104.13 milliuns francs. Repartids sin contribuziuns da gestiun e sin quotas d'investiziun èn quai 92.97 milliuns francs e 11.16 milliuns francs. Las vischnancas surpiglian 15.56 milliuns francs. Repartids sin contribuziuns da gestiun e sin quotas d'investiziun resultan 13.89 milliuns francs respectivamain 1.67 milliuns francs.

Ultra da quai èn vegnidas registradas 2'907 extradadas da pazientas e da pazients cun in'assicuranza generala tenor la LAA, la AI e la AMil e da pazientas e da pazients che han in'assicuranza supplementara tenor la LAA, la AI e la AMil. Quai correspunda sco summa ad ina grevezza da custs da 2'511.16 francs. Applitgond la medema valur da basa pro cas resultan per las assicuranzas e per il maun public contribuziuns pro cas da 27.00 milliuns francs. Da quels porta il maun public 20 pertschient. Applitgond la clav da repartiziun dad 87 pertschient van 4.70 milliuns francs a donn e cust dal chantun e 0.70 milliuns francs a donn e cust da las regiuns da domicil.

Tut en tut tutgan 108.83 milliuns francs al chantun e 16.26 milliuns francs a las vischnancas.

1.2.2 Contribuziuns a prestaziuns d'utilitad publica

Per l'atezza dals custs per prestaziuns chantunalas d'utilitad publica fa la calculaziun da model quint cun 2 milliuns francs, per l'atezza da tals per prestaziuns regionalas d'utilitad publica cun 3 milliuns francs.

1.2.3 Contribuziuns a l'instrucziun universitara ed a la perscrutaziun

Cuntrari a la regulaziun vertenta na vegnan pajadas pli naginas contribuziuns independentas da cas per la scolaziun dal personal da tgira (excepziun: in'eventuala scolaziun academica en il sector da la tgira). Uschia resultan primarmain mo pli ils custs da la scolaziun da las medias e dals medis d'assistenza e da subassistenza. Ultra da quai pon resultar anc singuls custs per autras plazzas da scolaziun academicas, sco p.ex. per apotecras e per apotechers. Quests custs èn dentant negligibels per la calculaziun da model.

Entaifer las contribuziuns vertentas a l'instrucziun ed a la perscrutaziun furman las contribuziuns per medias e per medis d'assistenza e da subassistenza la part principala. Per il chantun resulta ina contribuziun da circa 4 milliuns francs.

1.3 Clinicas privatas, chasas da parturir e clinicas da reabilitaziun

Per la calculaziun da model ston ils manaschis privats en il chantun vegnir repartids en dus secturs (acut e reabilitaziun), perquai che la structura da tariffa ch'è vegnida sviluppada da la SwissDRG SA per ils ospitals acutsomatics na po betg vegnir applitgà per las clinicas da reabilitaziun. La Clinica Holistica na vegn betg resguardada qua. Perquai ch'i vegnan tractads cas en ella ch'èn vegnids tractads enfin ussa en manaschis extrachantunals, vegnan ils custs che vegnan chaschunads da quai tar quests manaschis resguardads en la calculaziun da model.

La clinica Gut e la chasa da parturir dal Grischun vegnan finanziadas sco ils ospitals publics subvenziunads. Tar 911 cas da la LAMal grischuns e tar 467 cas da la LAA, da la AMil e da la AI, resultan contribuziuns da las assicuranzas e dal maun public dad 11.51 milliuns francs. Da la part dal maun public da 5.21 milliuns francs che resulta, sche las differentas tariffas (LAMal, LAA, AMil ed AI) vegnan applitgadas, tutgan 4.53 milliuns francs al chantun e 0.68 milliuns francs a las vischnancas.

Fin ch'in nov sistem da finanziaziun è avant maun, vegnan las clinicas da reabilitaziun finanziadas vinavant cun pauschalas per di. Las pauschalas per di vertentas dals manaschis grischuns importan tranter 250 francs e 380 francs. Per la calculaziun da model vegn duvrada ina valur da 369.60 francs (330 francs plus 12 pertschient sco quota d'investiziun). Las contribuziuns pro cas da las assicuranzas e dal maun public importan pia tut en tut 6.13 milliuns francs. Da la part dal maun public da 3.37 milliuns francs che resulta, sche las differentas tariffas (LAMal, LAA, AMil ed AI) vegnan applitgadas, tutgan custs da 2.93 milliuns francs al chantun e custs da 0.44 milliuns francs a las vischnancas.

1.4 Servetschs psichiatics dal Grischun

Per il tractament psichiatric na po la structura da tariffa ch'è vegnida sviluppada da la SwissDRG SA per ils ospitals acutsomatics er betg vegnir duvrada. Pervia da quai vegnan ils SPGR finanziads vinavant cun pauschalas per di fin ch'in sistem da finanziaziun che tegna quint da la grevezza dal cas è avant maun. Las tariffas valaivlas da las assicuranzas da malsauns che han in grad da la cuvrada dals custs da 47 pertschient sa chattan tranter 204 francs e 231 francs. Per la calculaziun da model vegn duvrada ina tariffa unitara da 220 francs. Quintà si sin 100 pertschient correspunda quai

ad ina valur da basa pro cas per di da 458 francs, inclusiv 12 pertschient da la quota d'investiziun ad ina tala da 513 francs.

I resultan per las assicuranzas e per il maun public contribuziuns pro cas da 28.31 milliuns francs. Da la part dal maun public da 15.40 milliuns francs tutgan 13.40 milliuns francs al chantun e 2.00 milliuns francs a las vischnancas.

Las contribuziuns a las prestaziuns d'utilitad publica ed a l'instrucziun universitara sco er a la perscrutaziun vegnan stimadas ad 1.5 milliun francs. Quests custs cuntegnan en emprima lingia ils custs betg imputabels dal provediment ambulat en tut las regiuns dal chantun. Quels vegnan surpigliads cumplainamain dal chantun.

1.5 Psichiatria d'uffants e da giuvenils dal Grischun

Las explicaziuns concernent las pauschalas pro cas che dependan da la grevezza dal cas che valan en la psichiatria, valan er per la PUG dal Grischun. Pervia da quai vegnan applitgadas qua las medemas pauschalas per di sco per ils SPGR.

En cas da custs totals da 0.81 milliuns francs resultan en la calculaziun da model custs da 0.45 milliuns francs per il maun public. Da quels surpiglia il chantun 0.39 milliuns francs e las vischnancas 0.06 milliuns francs.

Las contribuziuns a las prestaziuns d'utilitad publica ed a l'instrucziun universitara sco er a la perscrutaziun vegnan stimadas ad 1 milliun francs. Quests custs cuntegnan en emprima lingia ils custs betg imputabels dal provediment ambulat en il chantun. Quels vegnan surpigliads cumplainamain dal chantun.

1.6 Ospitals extrachantunals e clinicas extrachantunals

Per questa calculaziun da model vegnan ils ospitals extrachantunals e las clinicas extrachantunals divididas en trais gruppas: ils ospitals acutsomatics e las clinicas acutsomaticas, las clinicas da rehabilitaziun e las clinicas psichiatricas.

1.6.1 Ospitals extrachantunals acutsomatics e clinicas extrachantunals acutsomaticas

L'onn 2008 èn vegnidas registradas 3'088 extradadas da pazientas e da pazients da la LAMal dal Grischun en 121 ospitals e clinicas. Quai corresponda sco summa ad in grevezza da custs da circa 4060. La part la pli gronda da pazientas e da pazients da la LAMal dal Grischun è vegnida tractada en l'ospital San Giovanni a Bellinzona

(provediment da basa da la Val Mesauc e da la Val Calanca, 594 extradadas cun ina grevezza da custs da 619) ed en l'ospital da l'universitad da Turitg (330 extradadas cun ina grevezza da custs da 717). Er passa 100 pazientas e pazients da la LAMal dal Grischun èn vegnids tractads en l'ospital chantunal da Son Gagl, en la clinica Hirslanden a Turitg, en la "Klinik im Park" a Turitg, en la clinica Schulthess a Turitg ed en manaschis da la "Spitalregion Rheintal Werdenberg Sarganserland". 78 manaschis han gì main che 10 extradadas da pazientas e da pazients da la LAMal dal Grischun.

Supponind che la valur da basa pro cas grischuna da 10'752 francs vegnia applitgada, resultan – tar custs totals da 43.65 milliuns francs – contribuziuns pro cas da totalmain 24.01 milliuns francs per il maun public. Da quels surpiglia il chantun 20.88 milliuns francs e las vischnancas 3.12 milliuns francs.

Per prestaziuns chantunales d'utilitad publica fa la calculaziun da model quint cun in import da 2.00 milliuns francs che va a donn e cust dal chantun.

1.6.2 Clinicas da rehabilitaziun extrachantunales

Las clinicas da rehabilitaziun extrachantunales vegnan repartidas en duas gruppas, perquai che en la clinica Valens vegnan reabilitads cas ch'èn tendenzialmain pli complexs ch'ils cas en las autras clinicas da rehabilitaziun. En la clinica Valens èn vegnidas registradas 399 extradadas da pazientas e da pazients da la LAMal dal Grischun che han gì 10'779 dis da tgira. En las autras 26 clinicas da rehabilitaziun extrachantunales cun pazientas e cun pazients da la LAMal dal Grischun èn vegnidas registradas 140 extradadas cun 3'430 dis da tgira.

Perquai ch'i vegnan tractads cas pli complexs en la clinica Valens, resultassan valurs memia bassas, sche las pauschalas per di da 369.60 francs, che vegnan duvradas per las clinicas da rehabilitaziun en il Grischun, vegnissan applitgadas. Sin basa da las tariffas vertentas da la clinica Valens resulta ina valur media da 500 francs che cuntogna er la quota d'investiziun. Sin basa da questa valur resultan tar 10'779 dis da tgira contribuziuns pro cas da totalmain 2.96 milliuns francs per il maun public. Da quels surpiglia il chantun 2.57 milliuns francs e las vischnancas 0.39 milliuns francs.

Per las ulteriuras clinicas da rehabilitaziun extrachantunales vegn duvrada la pauschala per di da 324.80 francs per la calculaziun da model. I resultan tar 3'430 dis da tgira contribuziuns pro cas da totalmain 0.61 milliuns francs per il maun public. Da quels surpiglia il chantun 0.53 milliuns francs e las vischnancas 0.08 milliuns francs.

1.6.3 Clinicas psichiatricas extrachantunales

En 27 manaschis èn vegnidas registradas 143 extradadas da pazientas e da pazients da la LAMal dal Grischun. Quai corresponda a totalmain 5'613 dis da tgira. Applitgond la pauschala per cas e per di che vegn duvrada per ils SPGR e per la PUG dal Grischun resultan custs dad 1.58 milliuns francs per il maun public. Da quels surpiglia il chantun 1.37 milliuns francs e las vischnancas 0.21 milliuns francs.

1.7 Resumaziun

Qua sutvart vegn resumada la calculaziun da model che sa basa sin ils dumbers da cas da l'onn 2008 e che fa quint cun ina valur da basa pro cas da 9'600 francs (vesair chap. IV cifra 1.1) per las contribuziuns dal chantun e da las vischnancas e confruntada cun las contribuziuns dal chantun e da las vischnancas tenor la finanziaziun dals ospitals vertenta per l'onn 2009.

		Nova finanziaziun dals ospitals (datas da cas da care cube 2008)					Finanziaziun dals ospitals vertenta (stadi actual da l'onn 2009)			
		chantun	regiun d'ospital da domicil	instituziun responsabla	total da las vischnancas	total dal maun public	chantun	vischnancas sco instituziuns responsablas	total dal maun public	
Grischun	public somatic	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	97'165'941	14'519'049	-	14'519'049	111'684'989			
		quota d'investiziun	11'659'913	1'742'286	-	1'742'286	13'402'199			
		total da las contribuziuns pro cas	108'825'853	16'261'334	-	16'261'334	125'087'188	80'396'108	10'975'002	91'371'110
		contribuziuns a perscrutaziun ed istruzziun	4'000'000	-	-	-	4'000'000	7'009'711	-	7'009'711
		contribuziuns a prestaziuns d'utilitad publica	2'000'000	-	3'000'000	3'000'000	5'000'000			
		contribuziuns als servetschs da pichet	-	-	-	-	-	3'260'000	-	3'260'000
		contribuziuns als servetschs da salvament	-	-	658'000	658'000	658'000	658'000	-	658'000
		contribuziuns d'investiziun	-	-	-	-	-	24'500'000	13'074'916	37'574'916
	total da las contribuziuns	114'825'853	16'261'334	3'658'000	19'261'334	134'745'188	115'823'819	24'049'918	139'873'737	
	clinica Gut e chasa da partur	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	4'044'752	604'388	-	604'388	4'649'140			
		quota d'investiziun	485'370	72'527	-	72'527	557'897			
		total da las contribuziuns pro cas	4'530'122	676'915	-	676'915	5'207'036			
		total da las contribuziuns	4'530'122	676'915	-	676'915	5'207'036			
	reabilitaziun	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	2'618'809	391'316	-	391'316	3'010'125			
		quota d'investiziun	314'257	46'958	-	46'958	361'215			
		total da las contribuziuns pro cas	2'933'066	438'274	-	438'274	3'371'340			
		total da las contribuziuns	2'933'066	438'274	-	438'274	3'371'340			
	SPQR	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	11'961'490	1'787'349	-	1'787'349	13'748'839			
		quota d'investiziun	1'435'379	214'482	-	214'482	1'649'861			
total da las contribuziuns pro cas		13'396'869	2'001'831	-	2'001'831	15'398'700				
contribuziuns a perscrutaziun ed istruzziun		300'000	-	-	-	300'000				
contribuziuns a prestaziuns d'utilitad publica		1'200'000	-	-	-	1'200'000				
total da las contribuziuns	14'896'869	2'001'831	-	2'001'831	16'898'700	950'000	-	950'000		
PUC dal Grischun	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	346'481	51'773	-	51'773	398'254				
	quota d'investiziun	41'578	6'213	-	6'213	47'790				
	total da las contribuziuns pro cas	388'059	57'986	-	57'986	446'044				
	contribuziuns a perscrutaziun ed istruzziun	50'000	-	-	-	50'000				
	total da las contribuziuns	1'388'059	57'986	-	57'986	1'446'044	1'484'896	-	1'484'896	
extrachantunai	scuol somatic (emfjn ussa tut ils era-chantunais)	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	18'646'926	2'786'322	-	2'786'322	21'433'248			
		quota d'investiziun	2'237'631	334'359	-	334'359	2'571'990			
		total da las contribuziuns pro cas	20'884'557	3'120'681	-	3'120'681	24'005'238	19'141'605	660'868	19'802'474
		contribuziuns a perscrutaziun ed istruzziun	-	-	-	-	-			
		total da las contribuziuns	22'884'557	3'120'681	-	3'120'681	26'005'238	19'141'605	660'868	19'802'474
	Valens	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	2'302'568	344'062	-	344'062	2'646'629			
		quota d'investiziun	276'308	41'287	-	41'287	317'596			
		total da las contribuziuns pro cas	2'578'876	385'349	-	385'349	2'964'225			
		total da las contribuziuns	2'578'876	385'349	-	385'349	2'964'225			
	ulterura reabilitaziun	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	475'964	71'121	-	71'121	547'085			
		quota d'investiziun	57'116	8'535	-	8'535	65'650			
		total da las contribuziuns pro cas	533'080	79'656	-	79'656	612'735			
		total da las contribuziuns	533'080	79'656	-	79'656	612'735			
	psichiatria	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	1'230'106	183'809	-	183'809	1'413'915			
		quota d'investiziun	147'613	22'057	-	22'057	169'670			
		total da las contribuziuns pro cas	1'377'718	205'866	-	205'866	1'583'584			
		total da las contribuziuns	1'377'718	205'866	-	205'866	1'583'584			
	total da las contribuziuns	contribuziuns pro cas senza quota d'investiziun	138'793'035	20'739'189	-	20'739'189	159'532'224			
		quota d'investiziun	16'655'164	2'488'703	-	2'488'703	19'143'867			
total da las contribuziuns pro cas		155'448'199	23'227'892	-	23'227'892	178'676'091	99'537'713	11'635'870	111'173'584	
contribuziuns a perscrutaziun ed istruzziun		4'350'000	-	-	-	4'350'000	7'009'711	-	7'009'711	
contribuziuns a prestaziuns d'utilitad publica		6'150'000	-	3'000'000	3'000'000	9'150'000				
contribuziuns als servetschs da pichet		-	-	-	-	-	3'260'000	-	3'260'000	
contribuziuns als servetschs da salvament		-	-	658'000	658'000	658'000	658'000	-	658'000	
contribuziuns d'investiziun		-	-	-	-	-	24'500'000	13'074'916	37'574'916	
cuvrida dal deficit		-	-	-	-	-	16'987'734	-	16'987'734	
total da las contribuziuns		165'948'199	23'227'892	3'658'000	26'885'892	192'834'091	151'953'158	24'710'787	176'663'945	

Illustraziun 3: Resumaziun da las calculaziuns da model per las singulas categorias da furniturs da prestaziuns

2. Chantun e vischnancas

Sco summa s'augmenta la grevezza dal maun public per circa 16.17 milliuns francs, perquai ch'ils ospitals privats en il Grischun ed ordaifer il Grischun sco er ils ospitals

extrachantunals che sa chattan sin la glista dal chantun da domicil, han da nov il dretg da survegnir contribuziuns. Engrevgiads supplementarmain vegnan tant il chantun sco er las vischnancas.

3. Chantun

Las grevezzas finanzialas per il chantun s'augmentan tenor la calculaziun da model da 151.95 milliuns francs a 165.94 milliuns francs, pia per circa 13.99 milliuns francs.

4. Vischnancas

Las grevezzas finanzialas per las vischnancas s'augmentan tenor la calculaziun da model da 24.71 milliuns francs a 26.88 milliuns francs, pia per circa 2.17 milliuns francs.

5. Furniturs da prestaziuns

Davart las consequenzas finanzialas per ils furniturs da prestaziuns na pon displaschaivlamain betg vegnir dadas respostas detagliadas, perquai ch'il chantun na dispona betg da las datas necessarias (tranter auter las entradas en il sector da las assicuranzas supplementaras). En general poi vegnir constatà ch'ils ospitals che han custs pro cas normà, che sa chattan sut la media, vegnan a profitar da la nova regulaziun. Er ospitals cun ina gronda part da pazientas e da pazients che han in'assicuranza supplementara vegnan a profitar dal nov sistem, perquai che las consegnas al chantun crodan.

6. Assicuranzas

Ils custs supplementars per il chantun e per las vischnancas resultan d'ina vart tras las ospitalisaziuns extrachantunals che han pudì vegnir assicuradas enfin ussa mo tras in'assicuranza supplementara ordaifer la LAMal e da l'autra vart tras la distgargia tar ils custs dals ospitals privats chantunals che han stuì vegnir surpigliads enfin ussa cumplainamain da l'assicuranza obligatorica per la tgira da malsauns. Explicaziuns quantitativas davart las consequenzas per las assicuranzas da malsauns na pon betg vegnir fatgas, perquai ch'il chantun na dispona betg da las datas necessarias. Ins sto partir dal fatg che la nova regulaziun federala vegn a distgargiar oravant tut las assicuranzas supplementaras, entant che las distgargias en il sector da la LAMal vegnan ad esser plitgunsch minimas, perquai ch'ils custs d'investiziun èn vegnids integrads en las pauschalas.

V. Consequenzas persunalas

1. Furniturs da prestaziuns

Per la part la pli gronda dals furniturs da prestaziuns n'ha la nova finanziaziun dals ospitals naginas consequenzas essenzialas, perquai che la registraziun differenziada da las datas dals custs e da las prestaziuns è standard gia dapi in temp pli lung. Er il rendaint cun pauschalas pro cas è gia vegnida introducida gia dapi daditg tar la part la pli gronda dals ospitals e da las clinicas.

2. Chantun

La realisaziun da la nova finanziaziun federala dals ospitals en il chantun Grischun chaschuna blera lavur.

En vista al fatg che tut ils ospitals che figureschan sin la glista d'ospitals han da princip il dretg da survegnir contribuziuns e ch'els vegnan correspudentamain a tschentiar quint al chantun, sto l'activitad da controlla da l'uffizi da sanadad vegnir fatga per blier dapli instituziuns ch'enfin ussa. En quest connex vegn a star en il center la controlla dals cas, per ils quals ils ospitals han il dretg da survegnir contribuziuns. En spezial en cas da las ospitalisaziuns extrachantunalas stoi – sin basa da las experientschas ch'ins ha fatg enfin ussa – vegnir controllà almain en furma d'emprovas da controlla, sche la codaziun è en urden. Cun ils dus controlladers ch'èn actualmain responsabels per ils ospitals na po questa incumbensa betg vegnir dumagnada, sche la qualitad vertenta dal controlling resta sco ch'ella è. Per pudair vegnir a frida cun la lavur supplementara che resulta en quest connex, sto l'uffizi da sanadad avair in controllader supplementar.

3. Vischnancas

Tut ils ospitals che han il dretg da survegnir contribuziuns vegnan a transferir lur datas a l'uffizi da sanadad. Sin basa da questas datas vegn l'uffizi da sanadad a far ils quints per las regiuns d'ospital respectivamain per l'ospital da la regiun. Las regiuns d'ospital respectivamain ils ospitals repartan ils rendaints collectifs da l'uffizi da sanadad sin las vischnancas tenor la clav ch'è fixada en la regiun d'ospital e tschentan quint a talas. Cumpareglià cun la situaziun actuala na sa mida da princip betg blier per las vischnancas.

VI. Necessitad da reveder parzialmain la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas

La midada da la LAMal dals 21 da december 2007 e da la OCPre dals 22 d'october 2008 pretendan midadas extendidas dal dretg chantunal che vegnan – en quai che concerna la finanziaziun dals ospitals – realisadas en il sboz qua avant maun davart la midada da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas.

Las directivas da la confederaziun concernent la planisaziun dals ospitals vegnan realisadas en in project separà davart in'ulteriura midada da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas che suonda pli tard.

VII. Explicaziuns davart las singulas disposiziuns da la revisiun parziala

Remartga preliminara

Il sboz per ina revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da personas malsaunas che vegn preschentà cun questa missiva sa basa sin las midadas ch'èn vegnidas concluidas dal cussegl grond ils 26 d'avust 2010 per realisar las directives da la confederaziun en il sector da la finanziaziun da la tgira.

Las midadas èn vegnidas publitgadas en il fegl uffizial dal chantun dals 9 da settember 2010 (p. 3442 ss). Probablmain entran ellas en vigur il 1. da schaner 2011.

Artitgel 2

Perquai che tut las instituziuns che han il dretg da survegnir contribuziuns, inclusiv ils servetschs psichiatrics dal Grischun, vegnan menziunadas da nov en l'art. 3, po quest artitgel vegnir stritgà.

La basa legala per il chantun per pajar contribuziuns d'instituziuns responsablas als servetschs psichiatrics dal Grischun sa chatta en la lescha davart l'organisaziun dals servetschs psichiatrics chantunals e da las chasas chantunals da dimora per personas cun impediments psichics dal chantun Grischun (lescha davart l'organisaziun da la psichiatria; DG 500.900).

Artitgel 3

Relevant per il dretg d'in ospital respectivamain d'ina chasa da parturir da survegnir contribuziuns è – pervia da las disposiziuns midadas da la LAMal concernent la finanziaziun d'ospitals – da nov il fatg che quel ospital è inscrit respectivamain che quella chasa da parturir è inscritta sin ina glista d'ospitals (lit. a).

Tenor l'art. 36 da la lescha per promover la tgira da personas malsaunas (LTM) èn ils ospitals regiunals responsabels en lur regiun – conform a lur incarica da prestaziun individuala – ch'il servetsch da transport sin via en cas d'urgenza e d'ambulanza saja effizient. Las vischnancas da las singulas regiuns d'ospital han da s'organisar tenor l'art. 9 al. 3 LTM en moda cunvegnenta. Uschia han ellas en maun da fixar – en il rom d'ina cunvegna da prestaziun – ils standards da la concepziun dal servetsch da transport sin via en cas d'urgenza e d'ambulanza da lur ospital regional e – tras quai – la

pussaivladad d'influenzar ils custs. Il servetsch da transport sin via en cas d'urgenza e d'ambulanza sto pia vegnir finanzià en il futur da nov da las vischnancas, uschenavant che las expensas na pon betg vegnir cuvridas dals retgavs.

Da nov duain mo organisaziuns da salvament ch'èn activas en moda surregiunala u chantunala survegnir contribuziuns dal chantun (p.ex. il salvament alpin da la Svizra per acziuns da salvament en territoris maltransibels u l'uniun grischuna da medias e da medis per garantir en tut il chantun in provediment medicinal en cas d'urgenza). En cas da questas organisaziuns na sa lascha la finanziaziun da las expensas betg cuvridas che vegn realisada da la regiun d'ospital betg motivar (lit. f).

Ils servetschs psichiatrics dal Grischun èn vegnids menziunads enfin ussa en l'art. 2 e vegnan enumerads da nov er en l'art. 3 en il senn da la trasparenza (lit. g). Correspudentamain sto er vegnir midada la marginala.

L'al. 3 correspunda a l'al. 4 vertent, per motivs da la sistematica vegnan ils al. 3 e 5 vertents integrads en l'art. 4.

Artitgel 4

Las prescripziuns – enfin ussa cuntegnidas en l'art. 3 al. 3 e 5 – davart las datas che ston vegnir inoltradas da las instituziuns che han il dretg da survegnir contribuziuns sa chattan da nov en l'art. 4.

L'art. 4 d'enfin ussa vegn stritgà senza cumpensaziun. L'activitad da la regenza che vegn descritta en quest artitgel sa chapescha da sez e na sto betg vegnir fixada sin il stgalim da la lescha.

Artitgel 5

Las fusiuns da vischnancas ch'èn vegnidas realisadas ils ultims onns vegnan actualisadas en l'attribuziun da las vischnancas a las regiuns d'ospital.

Artitgel 6

Pervia da las prescripziuns da la LAMal sto la purschida cun dretg da survegnir contribuziuns vegnir fixada en la glista d'ospitals per tut ils ospitals. La classificaziun dals ospitals regiunals e da l'ospital chantunal dal Grischun tenor tips d'ospital ch'è cuntegnida en la LTM e che ha influenzà l'incarica da prestaziun daventa obsoleta.

Perquai ch'igl è previs da tractar ils ospitals regiunals e l'ospital chantunal dal Grischun en moda differenta envers ils ospitals privats en quai che riguarda las contribuziuns dal chantun e da las vischnancas, vegnan ils ospitals regiunals e l'ospital chantunal dal Grischun definids sco ospitals publics en questa disposiziun. Uschia po vegnir duvrada questa noziun en las disposiziuns che suondan, empè da la designaziun cumplitgada "l'ospital chantunal dal Grischun ed ils ospitals regiunals".

Artitgel 6a

Pervia da las prescripziuns da la LAMal sto la purschida cun dretg da survegnir contribuziuns vegnir fixada da nov en la glista d'ospitals per tut ils ospitals, e quai da la regenza. L'aggiunta vertenta tar la LTM daventa uschia obsoleta (al. 1).

Tenor ils puncts characteristics da la finanziaziun chantunala dals ospitals pajan il chantun e las vischnancas als ospitals publics contribuziuns per prestaziuns obligatoricas da la LAA, da la LAI e da la LAM e per prestaziuns obligatoricas ambulantas da la LAMal, da la LAA, da la LAI e da la LAM che vegnan renconuschidas d'ella sco raschunaivlas dal puntg da vista da la politica da provediment, per las qualas las pazientas ed ils pazients respectivamain lur assicuranzas na pajan – sin basa da prescripziuns giudizialas u sin basa d'ina decisiun da tariffa en ultima istanza – nagin pretsch che cuvra ils custs ch'èn necessaris dal puntg da vista da l'economia da manaschi. Ultra da quai paga il chantun contribuziuns als ospitals publics per l'instrucziun universitara e per la perscrutaziun sco er per prestaziuns d'utilitad publica ch'èn en l'interess dal chantun.

Per motivs pratics fixescha la regenza las prestaziuns che han il dretg da survegnir contribuziuns. En il senn da la documentaziun da l'infurmaziun vicendaivla davart las prestaziuns che han il dretg da survegnir contribuziuns ston quellas vegnir fixadas da la regenza en ina cunvegna da prestaziun cun l'ospital respectiv (al. 2).

Per las incumbensas che appartegnan a lur champ da cumpetenzza ston las regions d'ospital er far ina cunvegna da prestaziun cun l'ospital public da lur regiun (al. 3). En quest connex sa tracti en spezial da las prestaziuns d'utilitad publica che sa chattan en l'interess da la regiun d'ospital sco er dal servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza en la regiun d'ospital.

Ins sto partir dal fatg ch'ils ospitals publics en il chantun na pon betg surpigliar tut l'incumbensa da provediment. Particularmain en il sector da la medischina da

perfecziun sto la regenza pervia da quai avair la pussaivladad da far cunvegns da prestaziun cun clinics extrachantunals per garantir il provediment (al. 4).

Artitgel 8

Perquai che las contribuziuns d'investiziun èn cuntegnidas da nov en las pauschalas pro cas, daventa quest artitgel obsolet.

Artitgel 9 alineas 1 e 2

Perquai che las contribuziuns da las vischnancas vegnan regladas en moda complessiva en ils art. 18 s., n'èn ils al. 1 e 2 betg pli necessaris. Correspudentamain sto la marginala vegnir adattada.

Artitgel 10 alinea 4

Quest alinea po vegnir abolì, perquai che las pauschalas che ston vegnir pajadas tenor la LAMal da las assicuranzas da malsauns e dals chantuns cuntegnan gia las contribuziuns d'investiziun. Dal rest vegni renvià a la motivaziun tar las disposiziuns transitoricas da l'art. 49a.

Artitgel 11

Las investiziuns dals ospitals vegnan finanziadas da princip da las contribuziuns pro cas tenor LAMal. Correspudentamain ston ils alineas 2, 4 e 5 sco er l'emprima frasa da l'alinea 3 vegnir abolids. Da nov conceda il chantun mo pli contribuziuns per investiziuns ch'èn necessarias per furnir prestaziuns d'utilitad publica che sa chattan en l'interess dal chantun e che na vegnan betg indemnissadas tras las pauschalas.

Artitgel 11a

Perquai che las contribuziuns d'investiziun èn da nov cuntegnidas da princip en las pauschalas na po il criteri da la necessitad d'approvaziun per l'acquisiziun, per il leasing u per la locaziun d'apparats medicinals betg pli furmar l'autezza da las contribuziuns d'investiziun dal chantun. Decisiva è da nov l'autezza da la contribuziun chantunala a las prestaziuns obligatoricas da LAMal da l'ospital (al. 1).

Sco gia explitgà tar ils puncts characteristics, na po l'ospital betg pli vegnir sancziunà tras ina reducziun da la contribuziun chantunala per l'acquisiziun, per il leasing u per la locaziun d'apparats medicinals ch'el ha fatg senza approvaziun dal departament, perquai che la contribuziun chantunala pudess crudar pervia d'ina tala sancziun sut la

quota minimala ch'è fixada en l'art. 49a al. 2 LAMal. Sco sancziun vegn previs correspondentamain in augment da la part da las vischnancas vi da la part ch'il maun public sto surpigliar da las indemnizaziuns a las prestaziuns medicinalas ch'èn vegnidas fixadas tranter las assicuranzas da malsauns ed ils ospitals. Cun lur represchentantas e cun lur represchentants en ils gremis dals ospitals han las vischnancas en maun d'impedir che l'ospital fetschia in'acquisiziun, in leasing u ina locaziun d'apparats medicinalas senza avair l'approvaziun respectiva dal departament (al. 2).

Artitgel 12

En quest artitgel vegnan las vischnancas obligadas da pajar contribuziuns d'investiziun a l'ospital public en lur regiun per ils secturs che appartegnan a lur champ da cumpetenzza (fixaziun da las prestaziuns regiunalas d'utilitad publica che ston vegnir furnidas da l'ospital, fixaziun da la concepziun dal servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza en sia regiun).

Artitgel 13

Analogamain a la stritgada da l'art. 21b al. 6 per il sector da las chasas da personas attempadas e da tgira ch'il cussegl grond ha fatg en la sessiun d'avust 2010 cun tractar il project da la regenza tar la revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da personas malsaunas per realisar la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira ch'è vegnida fatga da la confederaziun vegn l'artitgel correspondent er abolì per il sector dals ospitals.

Artitgel 16

Quest artitgel correspunda a la regulaziun vertenta ch'è fixada en l'art. 18a al. 1 lit. a.

Artitgel 17

En las disposiziuns transitoricas da la LAMal che concernan la midada dals 21 da december 2007 vegni fixà che la part dal chantun (e da l'instituziun responsabla) a las contribuziuns pro cas sto importar – suenter in termin transitoric da 5 onns – almain 55 pertschient. La regenza sto fixar questa part mintgamai fin la fin da mars da l'onn precedent (art. 49a al. 2 LAMal).

Artitgel 18

En quest artitgel vegni fixà, tge ospitals che survegnan contribuziuns dal chantun e da las vischnancas e per tge prestaziuns. La tariffa da contribuziun dal chantun vegn

fixada da nov en l'art. 18a al. 1, 3 e 4. Correspundentamain sto vegnir stritgà l'al. 2 vertent. Perquai che l'obligaziun dals ospitals da pajar la taxa per pazientas e per pazients extrachantunals, per pazientas e per pazients cun in'assicuranza supplementara sco er per pajadras e per pajaders autonomi croda, sto l'al. 3 er vegnir stritgà. Las cundiziuns per pajar las contribuziuns chantunals vegnan regladas da nov en l'art. 18b. Pervia da quai daventan er ils al. 4 e 5 obsolets.

Artitgel 18a

La repartiziun da las contribuziuns dal maun public vegn fatga da nov en moda unitara per tut ils ospitals, per tut las chasas da parturir e per tut las clinicas che han il dretg da survegnir contribuziuns tenor la clav 87 a 13 (al.1).

Actualmain ston las vischnancas da la regiun d'ospital, en la quala la pazienta u il pazient vegn tractà, surpigliar la part da las contribuziuns pro cas che n'è betg cuvrada dal chantun. Da nov èn quai las vischnancas, nua che la pazienta u il pazient ha ses domicil da dretg civil. Questa midada è d'ina vart necessaria, perquai ch'ina reducziun da las contribuziuns pudess avair la consequenza che la part dal maun public vi da las indemnizaziuns fixadas tranter ils ospitals e las assicuranzas da malsauns pudess crudar sut la tariffa da contribuziun minimala da 55 pertschient che vegn prescritta en la LAMal. Da l'autra vart è ella necessaria, perquai ch'il surpassament da la rata d'ospitalisaziun na sto per regla betg vegnir responsà da l'ospital regional, mabain da las abitantas e dals abitants da la regiun d'ospital. Per ch'ina vischnanca pitschna na vegnia betg engrevgiada memia fitg d'in unic cas fitg char, vegnan designadas tut las vischnancas da la regiun d'ospital sco responsablas da surpigliar quests custs. Per lavurantas e per lavurants esters sco er per lur confamigliaras e per lur confamigliars che ston laschar s'assicurar en Svizra tenor la LAMal vegni sa basà sin la vischnanca da dimora da la lavuranta u dal lavurant, perquai che questas persunas n'han savens nagin domicil da dretg civil en Svizra (al. 2).

Tenor la LAMal sto il maun public surpigliar ils custs per l'instrucziun universitara e per la perscrutaziun. Igl è previs che quests custs vegnan surpigliads – sco enfin ussa – a 100 pertschient dal chantun. Il medem vala er per prestaziuns d'utilitad publica d'in ospital ch'èn en l'interess dal chantun (al. 3).

En l'al. 4 èn inditgadas las prestaziuns d'utilitad publica che las vischnancas ston surpigliar sulettas (al. 4).

Artitgel 18b

Perquai ch'il chantun ha – tenor la LAMal – da surpigliar ina tariffa da contribuziun d'almain 55 pertschient da las pauschalas, na pon sco sancziuns, en cas che las prescripziuns dal chantun na vegnan betg observadas dals ospitals, betg vegnir previsas reducziuns da las contribuziuns, perquai che la tariffa da contribuziun minimala dal chantun pudess vegnir sutpassada uschia. Pervia da quai èsi previs da midar la repartiziun da la part dal maun public tranter il chantun e las vischnancas, sche las prescripziuns dal chantun na vegnan betg observadas dals ospitals. Las vischnancas da la regiun d'ospital pon procurar tras lur represchentanta u tras lur represchentant en l'instituziun responsabla che talas reducziuns da la tariffa da contribuziun na daventan betg necessarias (al. 1). En la pli gronda part da las regiuns d'ospital tracta l'ospital regional almain 60 pertschient dals cas staziunars da la regiun. Ensemen cun las medias e cun ils medis che pratitgeschan en moda libra e che assegnan er blers cas, tracta la regiun segiramain almain 80 pertschient da lur cas staziunars. Per franar l'impuls d'augmentar la quantidad èsi previs sco sancziun, sche la rata d'ospitalisaziun vegn surpassada a donn e cust da la vischnanca, ch'il chantun paja ina tariffa da contribuziun degressiva vi da la part da las prestaziuns medicinalas ch'il maun public sto surpigliar (al 1 lit a). Sche – per motivs da custs – las prescripziuns davart la structura da la qualitat na vegnan betg observadas, sche datas na vegnan betg furnidas sco prescrit u sche la contabilitad da gestiun u da quintes na vegn betg manada sco giavischè, sto la tariffa da contribuziun da las vischnancas er vegnir augmentada (al. 1 lit b fin f).

Per che las consequenzas d'in augment da la tariffa da contribuziun da las vischnancas sajan las medemas per regiuns d'ospital grondas e pitschnas, vegn limitada tar las literas a fin e la grevezza supplementara maximala per abitanta e per abitant da la regiun d'ospital. La sancziun dal surpassament da la rata d'ospitalisaziun duai vegnir fatga en moda lineara tar la procentuala dal surpassament. En cas d'ina acquisiziun d'in apparat medicinal betg approvà na duai quella betg surpassar la valur d'acquisiziun da quest apparat (al. 2).

Artitgel 18c

En questa disposiziun vegnan formuladas directives che ston vegnir observadas dals partenaris da tariffa, sche lur contracts vegnan inoltrads per l'approvaziun, per che la

regenza possa approvar quests contracts. Per garantir ch'ils ospitals na fetschian betg contracts cun tariffas inadeguatamain bassas che als pudessan smanatschar en lur existenza, vegni prescrit als partenaris da tariffa che las tariffas ston garantir l'existenza da l'ospital, premiss che quels vegnian manads en moda economica. Per las furnituras e per ils furniturs da prestaziuns cuntegnan las pauschalas pro cas in impuls da generar dapli cas. Correspondentamain èn previs cuntramesiras en ils contracts tariffars, p.ex. pauschalas pro cas degressivas (lit. b). Il passà ha mussà che las parts contrahentas n'han savens betg dà la protecziun necessaria a la transmissiun da las datas. Pervia da quai ston las regulaziuns vegnir concepidas conform a la protecziun da datas (lit. c). La finala stoi vegnir impedì ch'i vegnian retratgas contribuziuns nungiustificadas pervia d'ina codaziun faussa che vegn fatga en moda sistematica (lit. d).

Artitgel 18d

Perquai ch'ils custs vegnan resguardads en il sistem d'indemnisaziun cun in retard da 2 onns, perquai che las datas dals custs correspondentas èn avant maun pir alura per ils partenaris da tariffa vegn stgaffida la pussaivladad ch'il chantun surpiglia ina finanziaziun transitorica per las novas metodos da tractament ch'èn colliadas cun custs pli auts. En sia resposta a l'incumbensa Pfäffli concernent l'introducziun d'in artitgel d'innovaziun per ils ospitals acuts en la lescha chantunala per promover la tgira da personas malsaunas ha la regenza garanti questa adattaziun (CR prot. nr. 587 dals 9 da zercladur 2009).

Artitgels 18e fin 18g

Cun la regulaziun da finanziaziun daventan questas regulaziuns obsoleteas.

Artitgel 19

Analogamain a la stritgada da l'art. 21 al. 3 per il sector da las chasas da personas attempadas e da tgira ch'il cussegl grond ha fatg en la sessiun d'avust 2010 cun tractar il project da la regenza tar la revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da personas malsaunas per realisar la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira ch'è vegnida fatga da la confederaziun vegn l'artitgel correspondent che concerna la finanziaziun restanta da las instituziuns responsablas e da las vischnancas er abolì per il sector dals ospitals.

Artitgel 21f

Questa precisaziun è necessaria, perquai che contracts tariffars na pon betg mo vegnir fixads tranter ils partenaris da tariffa, mabain ston vegnir fixads en moda uffiziala, sche las tractativas davart las tariffas fan naufragi.

Artitgel 23

Il cuntegn da questa disposiziun è cuntegnì en ils art. 18e, 21g sco er 31g. Pervia da quai po quest artitgel vegnir abolì.

Artitgel 26

L'al. 1 vertent po vegnir abolì, perquai che la cumpetenzza areguard la surveglianza resulta gia da l'art. 6a da la lescha da sanadad.

L'adattaziun en l'al. 3 vegn fatga en concordanza terminologica cun l'art. 6.

Artitgel 27

Perquai che l'al. 2 vala mo per chasas da persunas attempadas e da tgira sco er per las organisaziuns da la spitex, sto el vegnir precisà.

Artitgel 31a

Questa precisaziun è necessaria, perquai che contracts tariffars na pon betg mo vegnir fixads tranter ils partenaris da tariffa, mabain ston vegnir fixads en moda uffiziala, sche las tractativas davart las tariffas fan naufragi.

Artitgel 34

En l'al. 3 vegn francada en la lescha la regulaziun ch'è vegnida introducida cun il conclus da la regenza prot. nr. 670 dals 6 da fanadur 2010 e tenor la quala las persunas che vegnan transportadas d'in servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza d'in ospital public, ch'è vegnì alarmà da la centrala dal clom d'agid sanitar 144, ston sa participar als custs da la centrala d'acziuns.

Artitgel 36

L'adattaziun en l'al. 1 vegn fatga en concordanza terminologica cun l'art. 6.

La cumpetenzza per conceder ina permissiun è fixada en la lescha da sanadad. Correspondentamain na sto ella betg vegnir menziunada qua (al. 3).

Artitgel 37

Questa disposiziun po vegnir abolida, perquai ch'ella resulta gia da las directivas da la confederaziun per calcular ils custs e per registrar las prestaziuns fixadas en l'ordinaziun davart la calculaziun dals custs e la registraziun da las prestaziuns tras ils ospitals, tras las chasas da parturir e tras las chasas da tgira en l'assicuranza da malsauns (OCPre).

Artitgel 38

L'al. 1 fixescha che regions d'ospital, che n'han nagin ospital public, ston incumbensar in'otra organisaziun da la regiun d'ospital cun il servetsch da transport sin via en cas d'urgenza e d'ambulanza. Per la finanziaziun valan las medemas reglas sco quellas da las regions che han in ospital public.

Perquai ch'il chantun è responsabel per il post da coordinaziun, ston ils custs che resultan, sch'ina regiun d'ospital sa participescha ad in post da coordinaziun extrachantunal, vegnir pajads sulettamain dal chantun (al. 2).

Artitgel 39

Perquai ch'ils servetschs da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza dals ospitals publics èn chausa da las regions, sto l'equipament vegnir finanzià da las regions. Correspudentamain sto l'al. 1 vegnir abolì.

Artitgel 40

Perquai ch'ina indemnizaziun da disponibladad dals ospitals publics al servetsch da transport sin via na vegn betg pli cofinanziada dal chantun, na ston ils contracts cun ils servetschs ch'èn incumbensads cun quels transports er betg pli vegnir approvads dal departament (al. 1).

La nova formulaziun, tenor la quala il chantun paja mo contribuziuns ad organisaziuns da salvament ch'èn activas en moda surregionala u chantunala, è la conseguenza da la restricziun correspudenta en l'art. 3 al. 1 lit. g (al. 2).

Artitgels 44 ed 45

En quai che riguarda las contribuziuns vegnan las instituziuns per la psichiatria d'uffants e da giuvenils tractadas da nov precis uschia sco ils ospitals somatics. Pervia da quai ston ils art. 44 e 45 vegnir abolids.

Artitgel 46

La definiziun che l'art. 46 cuntegna e tenor la quala las instituziuns per la psichiatria d'uffants e da giuvenils fan il servetsch psicologic da scola è logica. En la lescha per promover la tgira da personas malsaunas è ella ultra da quai reglada al fauss lieu. Pervia da quai sto ella vegnir stritgada senza cumpensaziun.

Artitgel 49a

Per che tut ils ospitals – sajan els vegls u construids da nov – survegnian la medema situaziun da partenza, vegnan las contribuziuns d'investiziun ch'èn vegnidas pajadas ils ultims 20 onns dal chantun e da las vischnancas transfurmadas per la valur restanta en emprests da daners reimbursabels. Uschia po vegnir cuntanschì in tractament equal da tut ils ospitals concernent las contribuziuns d'investiziun ch'èn cuntegnidas da nov en las pauschalas, ed uschia poi er vegnir impedì ch'il chantun e che las vischnancas pajan tras las contribuziuns d'investiziun ch'èn cuntegnidas da nov en las contribuziuns pro cas anc ina giada contribuziuns ad investiziuns ch'el e ch'ellas han gia finanzià en il passà (al. 1).

Perquai ch'igl existan diversas metodos per fixar la valur actuala ed il tschains, èsi raschunaivel da surdar questa cumpetenza a la regenza. Quai vala er per las contribuziuns d'amortisaziun che ston vegnir pajadas dals ospitals (al. 2).

Artitgel 49b

Ils ultims pajaments dal rest als ospitals per las contribuziuns da gestiun èn vegnids fatgs l'onn 2007. Quest artitgel po pia vegnir abolì.

Artitgel 51a

La fundaziun "Ospital chantunal dal Grischun" è vegnida fundada il 1. da schaner 2006. Pia è l'al. 1 obsolet.

Agiunta tar la lescha per promover la tgira da malsauns

L'aggiunta vertenta tar la LTM sto vegnir abolida, perquai che la purschida che ha il dretg da survegnir contribuziuns vegn fixada tenor il dretg federal per tut ils ospitals en la glista d'ospitals.

VIII. Entrada en vigur da la revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas

Igl è previs da metter en vigur la revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas per il 1. da schaner 2012.

IX. Observaziun dals princips da la EFLAD

Ilis princips per essenzialisar e per flexibilisar la legislaziun e l'applicaziun dal dretg (EFLAD) èn vegnids observads tar il sboz per ina revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas qua avant maun. I vegn renunzià da repeter dretg surordinà, nun che aspects da la legibladad, da la chapavladad e da l'execuziun pretendian ina repetiziun.